

Şehrimizin misafiri bulunan Yunanlı tayyareciler dün Yerli mallar sergisini gezmişler ve çok beğenmişlerdir.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT

9 uncu sene No. 3036 SALI 24 Temmuz 1934

Tel: (Müdür : 24318, Yazı işleri müdürü : 24319, İdare ve Matbaa : 24310)

FIATI 5 KURUŞTUR.

Lozan Sulhünün Yıldönümü

mutasavver Ermenistanı, ufki bir noktadır çizgili yerler İngiltere, Fransa, İtalya arasında 10 Ağustos 1920 tarihli itilafa nazaran İtalyaya verilen menafii mahsusata muntakalarını göstermektedir.

Lausanne sulhü

Bugün Lausanne zaferinin on birinci yıldönümüdür. Anadolu müca- desinde bütün bir husumet dünyasına karşı elde ettiğimiz büyük zaferi bundan on bir sene evvel Lausanne'da 7 devlete karşı kabul ettirmiş ve istiklâlimiz için siyaset sahasında da en büyük zaferi kazanmıştık. Onun için bu muazam tarihin yıldönümünü bugün kutlularken onu vücude getiren büyüklerimiz ve bütün Türk milletine en candan ve en samimi tebriklerimizi arz ederiz.

Lausanne bizim için büyük bir refah ve istiklâl devresinin başlangıcıdır. Onun tarihte hiç bir muahedeye benzemiyen bir takım hususiyetleri vardır:

Cünkü Lausanne muahedesini, umumi harpten mağlup çıkmış bir memleketin galipler arasında mevki aldığını gösteren bir vesikadır. Filhakika devletler Türkiyeyi kendilerine yenilmiş ve yalnız Yunanistanı yenmiş bir devlet sayıyorlar, ve ona bu şekilde muamele yapmak, muahedeyi istedikleri gibi yazdırmak istiyorlardı. Halbuki kırtulus harbinin büyük bir zaferle çıkan Türkiye kayıtsız ve şartsız bir istiklâl susamıştı. Bu istiklâl onun hakkı idi. Cünkü senelerce Türk milleti bu istiklâl heyecanı ile çırpınmıştı. Kahraman ve cesur Mehmetçikler'in kanı ile sulanan topraklarında ecebillerin nüfuz rakırları yabancı çizmelerin çiğnemesini hiç bir zaman kabul edemedi.

Türkiye bunun için çalıştı. Ve bu maktan çekinmedi. Ve istediğini 7 devletin elinden koparıp kopara aldı. Lausanne sulhünün azametini bir de Büyük Gazinin ağzından dinleyelim: Büyük Kurtarıcı der ki:

Lausanne muahedesini, Türk milleti aleyhine asırlardanberi hazırlanmış ve Sevr muahedesine ikmal edildiği zannedilmiş büyük bir suikastin inhidamını ifade eden, bir vesikadır. Osmanlı devrine ait tarihte eşî geçmemiş olan siyasi bir zafer eseridir.

Filhakika Lausanne'nin ehemmiyetini anlamak için bir defa Sevr'e bakmak kâfidir. Sevr ne idi? Lausanne ne yaptı?

Sevr Türkiye'nin bileğine, vücudüne vurulmak istenen bir zincirdi. Bu zinciri Türkün kalbine yanan istiklâl ateşi eritti. Ve Lausanne ona bütün bu kırık zincirleri, bütün bu esaret hâzıralarını vatanın hariminden temizlemek fırsatını verdi. Onun için, bu muahedenin o zaman mazbata muharriri bulunan Tevfik Rüşti Beyin söylediği gibi: (Leman gölünün sevinli ve sakin bir kenarında cereyan eden siyaset mücadelesi, savaş meydanlarındaki müsaralardan daha kolay olmamıştır.)

Ve her iki büyük muharebenin galibi ve büyük kumandanı olan İsmet Paşa memleketine ve Başkumandanına siyaset meydanından büyük bir zafer getirmiştir. O da Lausanne muahedesidir.

Lausanne bizim için en büyük bir istiklâl âbidesidir. Lausanne bize kayıtsız ve şartsız istiklâl, milli ticareti, milli iktisadi, velhasıl milli ülküyü vermiştir. Sevr bizi vatanın en feyizli topraklarından ayırıyor, Orta Anadolu için sürüyordu. Vatandaşları, başkalarının mülkü olan insanların menzilesine düşürüyordu. Umumi harbin galipleri, bugün hür ve müstakil Türkiyeye maddi ve mânevi en büyük serveti, saadeti, ve refahı temin eden muntakalara yerleştiriyor.

Devletleri mağlûplara kabul ettirmek istedikleri muahedelerin ağır sem-iye (Devamı 6 ncı sahifede)

Lausanne günü

11 sene evvel Millî devletin âbidesini dikmiştik

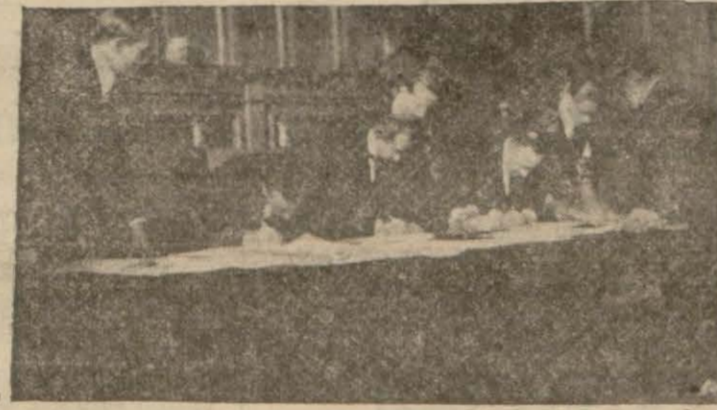
Her sene olduğu gibi, bugün de Üniversite konferans salonunda merasim var

Uzun süren harp ve istiklâl mücadelesi se nelerinden büyük bir zaferle çıkan mütesanit Türk devleti, on bir sene evvel bugün Lozan'da dünya devletleriyle sulhü imzalamıştı. Bugün o mesut sulhün yıldönümünü idrak etmekle bahtıyarız. İstiklâl harbinin müşkülâtli senerinde Gazi Hz. nin yanında ne kadar büyük bir asker olduğunu isbat eden İsmet Paşanın Lozanda kazandığı siyasi zaferin mahiyet ve şümülü çok büyüktür. Cünkü Lozan sayesinde evvelce Sevr muahedesine ölümüne karar verilen Türk milleti, bu feci boyunduruktan kurtulmuş hayat, hürriyet ve istiklâline kavuşmuştur.

Lozan bize mütesanit bir vatan içinde kendi hak ve kendi vazifeleri dahilinde yaşayan ve kuvvetlerini yalnız kendi vatani ve kendi vatandaşlarının refahı için sarfeden mütesanit ve mütecanis bir devlet temin etmiştir.

Lozan bizi ecebillerin esiri olmaktan kurtardı, kapifülasyonları söktü atr. Bizi milli olduğu kadar iktisadi bir refaha da kavuşturdu. Burada millete istiklâl ve hayat (Devamı 6 ncı sahifede)

İsmet Paşa Lozanda muahedeyi imzalıyor . .

İsmet Paşa Lozanda muahedeyi imzalıyor . .

Tramvay ücretleri de pek yakında azaltılacak

Feshedilen mukavele ile şirket yeni hatlar yapmak hakkını da kaybediyor

Bundan maada şirket 926 dan beri biletlere yapılan zammı da iade edecektir

Nafia vekâleti Ali Bey

Nafia vekâleti ile İstanbul Tramvay Şirketi arasında 1926 senesinde yapılan mukavelenemenin feshedilerek muvakkaten

1923 mukavelenamesine rücu edildiği hakkındaki heyeti vekile kararını dün Ankara muhabirimizden aldığımız telgrafa atfen kısaca yazmıştık.

Heyeti vekilenin bu kararı çok mühimdir. Cünkü bilet ücretleri derhal inecektir. Hatırlarda olduğu üzere 1926 senesinde yapılan mukavelede şirketin yeni hatlar inşa etmesi mukabilinde bilet ücretlerine zam yapılmıştı. Bu mukavele feshedilince, bilet ücretleri 1923 senesindeki hadde inecektir.

Yapılacak tenzilât bilet başına vasatı 2 — 3 kuruş kadardır. Bundan başka, şirketin 1926 senesindenberi biletlere zam yapılarak aldığı fazla para da hükümete iade edilecektir.

1926 senesi mukavelenamesi feshedildiği için, şirket yeniden hat yapmak hakkını kaybetmemektedir. Binaenaleyh bu hatlar için halktan aldığı fazla paraları iade edecektir.

Nafia vekâleti ile Tramvay (Devamı 6 ncı sahifede)

Parlamentolar ve Balkan konferansı

Konferans için hazırlıklar devam ediyor

Beynelmilel parlamentolar konferansı 24 - 29 Eylül tarihinde Yıldız sarayında toplanacaktır. Konferans hazırlıkları uğraşmak üzere konferanslara Türk grupunu mu kâtipliği bürosu İstanbul gelmiş, ve Dolmabahçe sarayında Milli Saraylar müdüriyeti kısmında yerleşmiştir. Grup idare heyeti haftada iki gün pazartesi ve perşembe günleri toplanarak yapılan işleri gözden geçirmekte ve yeni- (Devamı 6 ncı sahifede)

Maarif Vekili Ağustosta geliyor

Yeni enstitü binalarının projelerini de tetkik edecek

Maarif Vekili Zeynelâbidin B. (Resam Saip Bey tarafından gazetemiz için yapılmıştır.)

Maarif Vekili Zeynelâbidin Beyin ağustos on beşte İstanbul gelmesi beklenmektedir. Zeynelâbidin Bey burada Üniversitede meşgul olacak, Üniversite bahçesinde yapılacak yeni enstitü binalarının projelerini tetkik edecektir. Maarif vekili 18 ağustosta Dolmabahçe sarayında toplanacak dil kurul toplantısını açacaktır.

Nüfus daireleri İslâh edilecek

Şubeler yeni ve kuvvetli elemanlarla takviye edilecek

İstanbul Nüfus şubelerinde tetkikler ve teftişler yaparak Ankaraya dönmüş olan Nüfus umum müdürü Ali Galip Bey, istihbaratımıza nazaran, şubelerin va ziyetini islahaya mühtaç görmüş- tür. İstanbul nüfus şubelerinin islahı esas itibari- le kararlaştırılmıştır. Bu hususta tahsisat ta tefrik edilecektir. Şubelerin genç ve bilgili unsurlarla takviyesi islah esasları içindedir. 1935 senesinde yapılacak umumî nüfus sayımı na kadar memleketin her tarafında nüfusa bakan dairelerin islahına çalışacaktır. Bu maksatla nüfus ve iskân umum müdürü Ali Galip Beyin bilhassa şark vilayetleri mizde yakında büyük bir teftiş seyahatine çıkacağı da haber alınmıştır.

Ali Galip Bey

Bundan maada şirket 926 dan beri biletlere yapılan zammı da iade edecektir

BUGÜN

2 inci sahifede

ECNEBİ MATBUATINDA GÖRDÜKLERİMİZ

3 üncü sahifede

SICAK VE SOĞUK

FELEK

GAZETECİLİK

Mümtaz FAİK

4 üncü sahifede

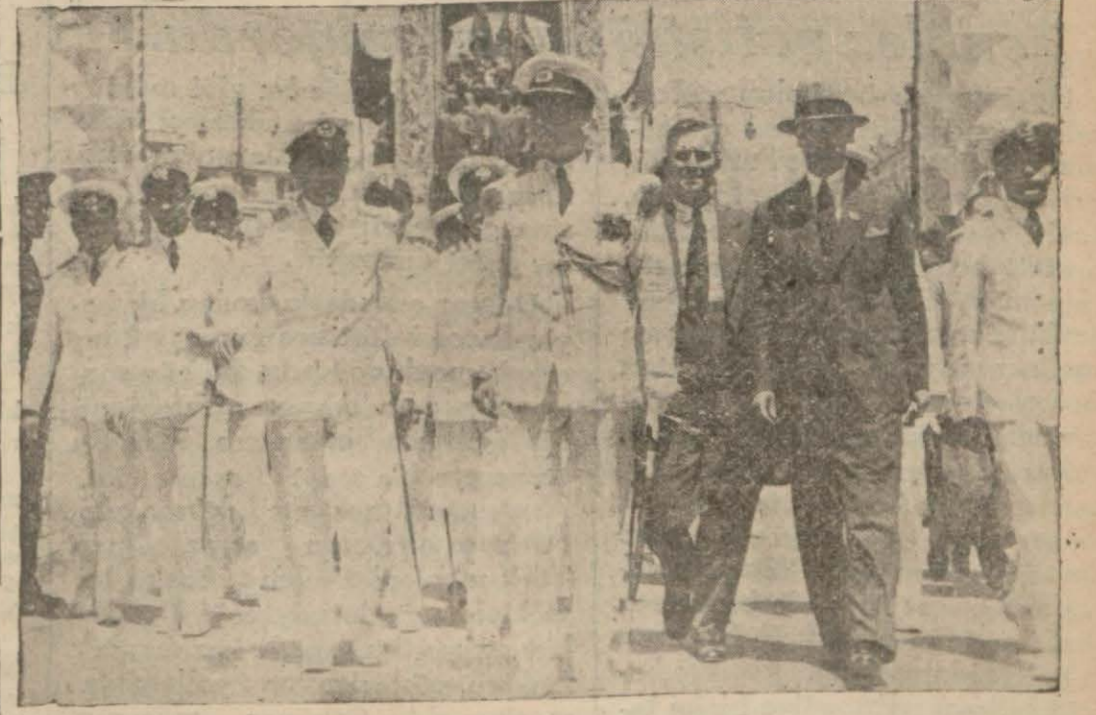
OZ DİLİMİZLE

M. SALAHATTİN

5 inci sahifede

KADIN — EV — MODA

Japonyada nehirler taşmış siddetli feyezanlar olmuştur. On binlerce ev su altında kalmış binlerce kişi boğulmuştur.

Yunanlı misafirlerimiz âbideye çelenk koyduktan sonra . .

Misafir tayyareciler dün sergiyi dolaştılar

Şereflerine bir öğle ziyafeti verildi

Misafirler öğleye doğru Taksime giderek Cumhuriyet abidesine çelenk koydular

Evvelki gün İstanbul gelmiş olan Yunan tayyarecileri Tayyare Cemiyeti İstanbul şubesi müdürü Hasan Fehmi Bey ve cemiyetin diğer azaları birlikte dün sabah saat 10 da Altıncı Yerlimalar sergisini ziyaret etmişlerdir. Yunanlı misafirler ve mihmandarları Galatasaray lisesinin kapusunda sergi komiseri ve Sanayi Birliği umumî kâtiibi Nazmi Nuri Bey ve sergi tertip heyeti tarafından istikbal edilmişlerdir. Sergi komiseri Nazmi Nuri Bey misafir Yunan tayyarecilerine serginin her tarafını gezdirmişti. Yunan tayyarecileri saat onbire kadar sergide kalarak her tarafı gezmişler ve milli sanayimizin bu derece inkişafını takdir ile karşılamışlardır. (Devamı 6 ncı sahifede)

Yunan tayyarecileri Yerlimalar sergisinde.

Dünkü maçta kaleci topu tutarken

Dünkü maç

W.A.C.7 Beşiktaş 3

Dünkü maçın doğru neticesi 1-4 olabilirdi

Viyana futbolcuları ikinci maçlarını dün üç dört bin seyirci önünde Beşiktaşla yapt.

Hakem Suphi Bey.

Beşiktaş takımı şöyle idi:

Mehmet Ali — Hüsnü, Adnan — Nuri, Fahri, Feyzi — Hayati, Hakkı, Bombinyo, Şeref, Eşref.

Beşiktaş sıkı bir hücumla oyuna başladı ve üçüncü dakikada soldan bir hücumda sol iç Şeref sıkı bir şütle Beşiktaşın ilk golünü yaptı.

İlk dakikalarda yapılan bu güzel gol ümit verici bir şeydi. Fakat Viyanalılar, mükemmel paslarla tazyiklerine başladılar ve dokuzuncu dakikada merkez muhacimleri sağdan gelen bir topu mükemmel bir kafa vuruşu ile Beşiktaş kalelerine soktu.

Yavaş yavaş açılan Viyanalılar karşısında mütemadi gayretlerine rağmen hafif kalan Beşiktaşlılar bu gayretlerle kalelerinin etrafında dolaşan tehlikeleri biraz daha uzağa atmaktan başka fazla bir şey yapamıyorlardı.

Maçtan bir intiba

25 inci dakikada Viyana sağ insaydi ikinci golü yaptı. Buna Beşiktaş kalecisi mani olabilirdi. (Devamı 6 ncı sahifede)

İttihat ve Terakki!

(BAHAEDDİN ŞAKİR BEYİN BIRAKTIĞI VESİKALARA GÖRE)

Abdülhamit memlekette münevver ve hürriyet taraftarı gençler yetiştiğini istemiyordu.

Hepiniz yekvücut olup me'un padişahın devrine hatime çekmelisiniz. Bu da bir kısmı Pariste, diğeri Cenevrede, kimisi Mısırda, öteki Viyanada, beriki Londrada öhret kesbetmek, ileride Hamit devrinin mahvolduğu zaman mühim mevkiler işgal etmek gibi harisane emelle neşriyatta bulunan vatan kardeşlerimizden hep bir arada çalışması husule gelebilir. Yoksa herkes ayrı ayrı, kendi nefsi için uğraşırsa, senelerce bağırıp çağırırsak, bir şey elde edemeyiz, bir şey muvaffak olamayız. „Ermeni vatanşarlarımız bizimle birleşmek taraftarı değil midirler? Biz burada gerek idareimizde, gerekse haricte birkaç Ermeniyeye bizim takip ettiğimiz yolu kabul ettirmeye muvaffak olduk. Yavaş yavaş taraf tarftarımız artmaya başladı. „İttihadımıza göre Hünkârın hastalığı artıyormuş. Geçenlerde İstanbul'da neşrolunan istipdat paçavalarından birisi Alman profesörlerinden doktor Bergmann'ın sultanlardan birisini tedavi etmek üzere İstanbul'a çağırıldığını yazmıştı. Doktor hakikatte Abdülhamidi tedavi için getirilmiştir. Tıbbi müayene neticesinde me'unun tutulduğu hastalığın ağır olduğu anlaşılmıştır. İnşallah yakında millet onun kanlı elinden kurtulur. „Epeyce zamandanberi Padişahın gözünden düşen haydut Serhafiye Fahim gene ef. sinin teveccühünü kazanmış olmalı ki geçen günü Fenerbahçede Mustafa Natık paşayı mükemmel surette tepelemiş, bakalım bu vezirin, canavarın Fuat paşayı, Ali Şamil ve Abdürzak me'unları gibi sırası ne vakit gelecek? „Bundan bir ay evvel Kuleli idadi mektebi ders Nazırı Hasan Fuat paşaya Şama neydedilmişti. Nefsiye sebep güya gece gündüz sarhoş olması imiş. Fakat halâttâ Hasan Paşanın, Abdürzakin eşyalarını aralarında bir resmi çikmiş ve resim üzerinde şu kelimeler görülmüş: „Azizim necabetlü âtufetlü Abdürzak beyefendi hazretlerine takdim. „İste yalnız „necabetlü“, kelimesi Hasan paşanın sürülmesini intaç etmiştir. Ali Şamil ve Abdürzak katillerinin mensuplarından ve âşinalarından olup payitahttan sürülenlerin haddi, hesabı yoktur, elân da arkası kesilmiyor. „Evelce gönderdiğiniz gazeteleri okuduktan ve arkadaşlarımızdan bir çoğuna okuttuktan sonra ikisini ben bir zarf içine koyarak Beyoğlunun en kalabalık bir yerine, diğerini de vatan muhiplerinden biri Üsküdarın en işlek caddesine geleceğin bıraktık. „Abdülhamidin ziyade hoşuna g't miyen şeylerden birisi de Türk çocuklarının ecnebi mekteplerine devam etmesiydi. Çocuklarımızı milli bir terbiye vermek ve onları ecnebinin propagandasından kurtmak kaysusile olsa idi, Abdülhamidin bu fikrini doğru bulmak lâzımgelirdi. Halbuki Abdülhamit memlekette münevver ve hürriyet taraftarı gençler yetiştiğini istemediği için Türk çocuklarının ecnebi mekteplere devam etmelerine razı olmayordu. Almanlara, Fransızlara ve İngilizlere karşı bir şey yapamıyacağımızdan, Türk çocuklarını ecnebi mekteplere göndermemek için pek garip çarelere baş vuruyorduk. Buna dair İstanbuldan Pariste Terakki ve İttihat cemiyetine yazılan mektuplarda deniliyordu ki: „Vatan evlâtlarının ecnebi mekteplere devam etmemeleri, ilim ve fen tahsilinden mahrum kalmaları, velhasıl cehalet ve sefalet için de yaşamaları için lâzımgelen tedbirleri almaktan, Türk unsurunun başlıca düşmanı olan Abdülhamit birân geri durmuyor. Bir zamanlar Türk çocuklarının ecnebi mekteplere gönderilmeleri için Marif Nazırı Celâl P.ş. y.y bir irade çıkarmıştı muvaffak olmuştu. İradei hünkârın hükmü birkaç ay kadar devam etmişti. Ondan sonra gene herkes çocuklarını frenk mekteplerine göndermeğe başlamıştı. Bundan sonra birkaç defa daha vatan evlâtlarının ecnebi mekteplere devamlarını men'i sadrazamın imzası altında resmi tezkereler gönderilip lâzımgelen ihzarat ve tenbih hat yapılmaktadır. Son günlerde, evlâdı olup ta ecnebi mekteplerine devam eden veyahut küçük yaşta

bulunup ta ileride bu gibi mekteplere gönderilmesi muhtemel bulunan çocukların babalarından, evlâtlarını Türk mekteplerinden başka sına göndermeyeceklerini dair birer senet almıştı.

Doktor arkadaşlarımızdan bir beynin haremi dört beş gün evvel bir erkek çocuk doğurdu. İki gün sonra arkadaşım Tıbbiye mektebi müdürliğünden bir tezkere aldı. Bu tezkereye bir senet merbut idi. Arkadaşım, mektebe devam edecek yaşa girdikten sonra oğlunu Türk mekteplerinden başka bir mektebe göndermeyeceğini taahhüt ettiren bu senedi imzalayarak mektep müdüriyetine yollamağa mecbur oldu. Görüyor musunuz kardeşler, me'un Hamit bizi mânen ve maddeten ve her surette mahvü perişan etmek için neler düşünüyor! Zavallı Türkler, böyle bir terakki arında herşeyden mahrum ediliyor. „Osmanlı payitahtında neşrolunan paçavalarından biri bilmem arada sırada manzurunuz oluyor mu? Görmüyorsanız bu gazetelerin yazdıkları, daha doğrusu mabeynin marifetile neşrettikleri makaleleri size bildirelim. Hemen bir ayi mütevaciz bir zamandan bakkal dükkânlarında ambalaj kâğıdı olmaktan başka bir şey yarımayan gazetelerimizde „İslâm âlemi“, „Hindistan Müslümanları“, ve buna benzer serlevhalaraltında makaleler eksik olmayor. İslâm dininin en esaslı, en birinci şey olduğu yazılıyor. Fakat bir şey var ki o meşküt geçilior: Müslümanlık mâniî terakki'dir. Biz İslâm dinini terketmedikçe veyahut onu başka bir kalıba dökmedikçe adam olmayız, medeni milletler arasına geçemeyiz. Bu pek hakikidir. Nümunesi pek çoktur, o kadar ki âdetâ gözümüze batıyor. Merakiş ve zengibar hükümetleri ne olmuş ve ne olacaklar? Endülüs Arapları mahvolmuş, ismi, cismi kalmamış. Bunlar hep Müslüman idiler. Bizim de öyle olacağımız şük ve şüphe yok. Meğer ki Müslümandan çıkmalyız.

Fransızlar kiliseden ayrıldıkları sırada biz bilakis mekteplerimizde ulumudiniyeden başka bir şey okutmamağı tercih ediyoruz. Evet, Kur'an ve ilmihal mekteplerin başlıca programını teşkil ediyor. Tarih, coğrafya, ulum namna hiç bir şey okutulmuyor. Bahriye Nezareti matbaası, başka bir iş yokmuş, arabçaya ait eserler basılmamış gibi, yalnız müşaf tabetmekle meşgul oluyor. Şimdiye kadar elli bin Kur'an tabedilip vilâyetlere dağıtılmıştır. „Bu mektuba Doktor Bahatt'n Şakir bey tarafından verilen cevapta İslâm dininin mâniî terakki olduğu iddiası kabul edilmemişti. Fakat mektup sahibi ikinci mektubunda da ilk fikrinden ısrar ediyor ve diyordu ki: — Bitmedi —

HARİCİ HABERLER

Şiddetli feyezanzlar ve sıcaklar

Japonyada nehirler taşı 10 bin evi su bastı

Binlerce kişinin akibeti meçhuldür. Amerika da da sıcağın yüzlerce kişi ölmüştür

TOKIO, 23.A.A. — Coree'nin cenubu çarkısında Patutiko nehrinin taşması yüzünden 500 evi su basmış, yüzlerce ev mahvolmuştur, birçok ölenler vardır. Telgraf ve telefon muhaberatının münkadı olması yüzünden fazla malumat alınmamaktadır.

Bir gazetenin yazdığına göre, 5.000 kişi kayıptır. Fakat bu rakam fazla görünmüyor.

TOKIO, 23.A.A. — Coree'deki su basmasından zarar gören halk, 100.000 kişiden fazla r. Yüksekçe bir yere sığınmış olan 1000 kişinin akibeti meçhuldür. 400 evi su gölmüştür. 1.000 evi su basmıştır.

TOKIO, 23.A.A. — Rengo aja sının bildirdiğine göre, feyezanzlar Korenin cenubunda müthiş tahribat yapmaktadır. Simd'ye kadar toplanan ok kadar ölüden başka dağlara iltica etmiş olan binlerce kişinin akibeti henüz belli değildir. 400 evi su alıp götürmüş veya tahrip etmiştir. 10 bin kadar ev de su altında kalmıştır.

Amerikada sıcağın ölenler

NEVYORK, 23.A.A. — Bütün memlekette şiddetli sıcağın hüküm sürmekte. Cuma günündenberi, 256 ölümlü ve yüzlerce güneş çarpması vakası olmuştur. 40 senedenberi, bu kadar korkuluk olmamıştır. Mâsul, tehlikede dir. Bilece hayvan ölmekte, binalar cisi mezbahalara sevk olunmaktadır. Fiyatlar düşmüştür. Bütün piyasalarda cenezzül vardır. Chicago'da hararet 38 derecedir, India'da da hararet 38' den yukarı çıkmıştır. Saint-Louis'de 39, Illinois'da 50' ingilde 41 derece hararet kaydedilmiştir.

Fransadaki buhran

Vaziyet henüz tavazzuh etmedi, Başvekil beyanat vermek istemiyor

TOULOUSE, 23.A.A. — M. Doumergue ile 15 dakika görüşükten sonra M. Cheron, dün otomobile Paris'e hareket etmiştir.

Mülâkatta başka hiçbir kimse hazır bulunmamış ve hiçbir tebliğ neşredilmemiştir.

Toulouse'dan hareketinden evvel, M. Cheron sadece vazifesinin vermiş olduğu neticeden tamamen memnun olduğunu söylemiştir.

M. Doumergue, Paris'e salı sabahı önceceğini teyit etmiştir.

Başvekil, Le Temps gazetesinin bir muhabirine kabine içtimamın ertesi günü b' nazırlar meclisi toplanıp toplanmayacağı ni henüz bilmediğini söylemiş, vaziyet hakkında beyanatta bulunamayacağını teessif ederek sadece demiştir ki: — Otedenberi, düşünmek itiyadında r. Meseleye etrafiyle vakıf olmak istem. Arkadaşlarımızla görüşmek için de İzzimdir. Ondan sonra bir karar vereceğim. Ve bunun na olacağını öğreneceksiniz.

Leon Blum'un fikri

İSTRES, 23.A.A. — Jaures heykelinin açılması münasebetiyle M. Leon Blum, bir nutuk söylemiş ve Doumergue kabinesinin aynen devamı ile bir değişikliği yaparlar devamının az ehemmiyetli birşey olacağını, zira her iki hadisinin parlamentonun tasvibi o'madan yapılabileceğini söylemiştir. Hatip, iki meclis de feshedilmesinin şiddetle lâzım olduğunu ve Fransaya, halkın iradesini açıkça temsil ederek mesul olacak yeni b'r rejim vermek için yeniden intihap yapılmasını istemiştir.

M. Leon Blum, M. Tardieu'nün idaresinde bir faşist rejimi teşekkülünün çok tehlikeli olacağını bildirmiş, Fransız sosyalistleri ile komünistleri arasında son günlerde yapılan hareket birliği misakından memnuniyetini izhar etmiştir.

Chicago'da cuma günü yedi, cumartesi günü 21, pazar günü 17 kişi ölmüştür.

Illinois'da 61, Oklahoma'da 37, Ohio da 12 kişi ölmüştür.

Arkansas'da mâsulde yüzde 25 ten yüzde 50 ye kadar Louis'ane'da yüzde 40 dan yüzde 50 ye kadar zarar vardır.

NEVYORK, 23.A.A. — Cuma'danberi müthiş sıcağın yüzünden 256 kişi ölmüş ve yüzlerce teşemmuş vakası kaydedilmiştir. Yalnız Chicago'da 55 insan ölmüştür.

Zelzeleler devam ediyor

PANAMA, 23. A.A. — İngiliz ve Amerika kadınları ve çocukları Puerto-Armuelles'i tahliye ederek Panama'ya doğru hareket etmişlerdir.

Puerto-Armuelles'de çirfi idare ilan edilmiştir. Bütün bu mntakada sık sık zelzeleler olmaktadır. Halk, korku içindedir.

İngilterede yağmur ve bora

LONDRA, 23.A.A. — Fevkalâde şiddetli bir boray: müteakip bızlı bir yağmur, dün gece Londranın banlieusünde birkaç saat devam etmiştir. Memleketin muhtelif yerlerinde aynı şiddette fırtınalar kaydolunmuştur.

Vistülün feyezanzı

VARŞOVA, 23.A.A. — Vistül nehrinin seviyesi azalmaya başlamış ve bu sabah normal seviyenin 440 santimetre kadar fevkinde düşmüştür. Bentler tahkim edilmektedir. İkinci ve fakat çok kuvvetli yeni bir yükseliş intizar olunmaktadır.

Sahte kral

Ben üçüncü mevki ile seyahat etmem diyor

BARCELONE, 23.A.A. — Andorre tahtına namzet olduğunu iddia eden birinci Boris, bugün Madrid'e nakledilmiştir. Fakat birinci Boris, üçüncü mevki nakledilmesine razı olmamış, „meykûnin ancak birinci sınıf ve yataklı vagonlarda seyahati icap ettirdiğini“ söylemiş, bir çek beklediğini, tren parasını kendi vereceğini beyan etmiştir. Bunun üzerine r'ali terhi edilmiştir. Fakat çek gelmemiştir. Birinci Boris, bu sabah üçüncü, mevki ile ve İspanyol hükümeti hesabına nakledilecektir.

Almanya'da film kontrolü

BERLIN, 23. A.A. — Film kontrolü yüksek dairesi Rana ve Men-in-White isimli iki Amerikan filminin gösterilmesini yarak etmiştir.

Alman sansür memurları bu iki filmdeki fikir temayüllerini nazi fikirlerine uygun olmadığını söylemişlerdir.

SON DAKİKA

Tramvay şirketi bilet ücretlerini indiriyor

Nafia Vekili dün İzmir'e gitti

ANKARA, 23 (Telefonla) — Nafia vekili Ali Bey maiyetindeki zevatla birlikte bu akşam saat yirmi ikide hususi trenle İzmir'e hareket etmiştir.

Ali Beyin bu tetkik ve teftiş seyahati bir hafta devam edecek ve Ankaraya dönerken kusa bir müddet Eskişehirde tevakuf edecektir.

Nafia vekâleti hükümetin son verdiği kararı bugünlerde İstanbul Tramvay Şirketine tebliğ edecektir.

1926 mukavelelerinin feshi ve muvakkaten 1923 mukavelesine rücu edilmesi bugünkü tramvay ücretlerinin derhal tenzili icap ettirmektedir.

Yeni biletlerin hazırlanması için şirkete yirmi günlük bir mühlet verilecektir.

Bundan başka şirketin sermayesi ve işira müddeti hakkında 1926 mukavelesile konmuş olan hükümler ilga edilmiş bulunuyor. 1926 temmuzundanberi yeni hatlar inşası maksadile halaktan alınan ücret farkları yekânü inşa olunan hatlara sarfedenler tenzil edildikten sonra şirket hükûmete iadeye davet olunacaktır.

Bu hesaplar bir defa daha ve esakı bir surette tetkik ve tesbit edilecektir. Bu para 2 milyon lirayı bulacaktır.

İzmir H. F. İdare Heyeti Reisi

İZMİR, 23 (Milliyet) — Vilâyet furka idare heyeti reisliğine tayin edilen Yozgat mebusu Avni Bey bugün Afyon trenine geldi. İstasyonda vali, belediye reisi, furka erkânı, matbuat mümessilleri ve Esnaf birliğine tarafından karşılandı. Avni B. doğruca furka merkezine giderek idare heyetinin içtimana riyaset etmiştir. Vali Kâzım P.ş. da bulunmuştur.

Türk sporcularının Moskova seyyahati

MOSKOVA, 23 (A.A.) — Spor matbaası, Türk sporcularının ziyareti büyük bir ehemmiyet vermektedir.

„Kızılspor“ gazetesi Türk ve Rus sporcularının evvelce yapmış oldukları müsabakaları hatırlatmakta, Türk sporcularının bu sefer Rusya'da bir ay kadar kalacaklarını yazmaktadır.

Moskovada iki oyun yapılacak. Leningradda Kief ve Odesada da oyunlar yapılmağa hazırlanıyor.

Minsk, Harfov şehirleriyle diğer bazı şehirler Türk sporcularla karşılaşma üzere müracaatlarda bulunmuşlardır.

Amerika grevi

Vaziyet henüz Tebellür etmedi

Bir çok grevciler hâlâ işe başlamamışlardır

SAN FRANCISCO, 23. A.A. — Patronlar, ihtilâflı meselelerin hakem hâle suretiyle hallini kabul ettikten sonra, rihim ve diğer deniz işçileri, reyî hafi ile bütün limanlardaki grevcilerden greve devam edip etmemek hakkında rey toplamağa karar vermişlerdir.

15.000 grevcinin işlerine başlamak ihtimali vardır.

Grevcilerin mürit reislerinden M. Harry Bridges, hakem karar na itnatten başka yapılacak birşey olmadığını söylemiştir.

Gemi mücehhizleri, dün bütün sendikalarla münakaşaya karar vermişlerdir.

Bu gece limandan 3.000 milli muhafız gevi çekilmiştir. Sade 1.800 asker bırakılmıştır. Umumi kanatâ göre, işe perşembe günü başlanacaktır.

SAN FRANCISCO, 23.A.A. — Kamyoncular limanda işe başlamak kararını vermiş olduklarından tesanüt grevi her tarafa temamiyle bitmiş bulunmaktadı.

PORTLAND, (Oregon), 23.A.A. — 1.000 milli muhafız, grevcilerin hakem usulünü kabul etmemeleri ihtimali ile, liman civarında mahbul olmaktadır.

Fakat grevcilerin hakemi kabul edecekleri muhtakik gibidir.

Şark Lokarnosi

Lehistan hariciye Nazirinin seyyahati

M. Bek'in Estonya ve Letonyaya gidişi ehemmiyetli telâkkij edilmektedir

VARŞOVA, 23.A.A. — M. Joseph Beck'in Estonya ve Letonya payitahtlarına seyahati, bidayette alelade bir nezaket ziyareti olarak telâkkij edilmekte idi. Fakat şimdiki seyahat, şark müsabakası projesi dolayısıyla fevkalâde siyasi bir ehemmiyet kesbetmiştir.

Muhtelif Baltik devletlerin bu kombinonda ifaya davet edilmiş oldukları rol ve Estonyanın misak hakkında ileri sürmüş olduğu mühim ihtirazî kayıtlar bir şark Locarnosi akdi hususunun tallinin ve Riga müzakerelerinin mevzuunu teşkil edeceğini tahmin müsait bulunmaktadı. Litvanyada da Lehistan siyasetinin meşgaleleri haricinde bırakılmamıştır.

Lehistan devlet adamlarından mürekep bir beyetin yakında Kaunassa gideceği haber verilmiştir.

VARŞOVA, 23. A.A. — Varşovaya dönmüş olan M. Beck, Mareşal Pilsudski ve başvekil Cozlovski ile görüşmüştür.

Haydut Dillinger

Bir sinemadan çıkarken polisler tarafından öldürüldü

CHIKAGO, 23.A.A. — Amerika'da bir numarolu halk düğman diye anıldıkları haydut dillinger, bir sinemadan çıkarken, polis tarafından öldürülmüştür. Polis, dillinger, sinemadan çıkarılmaz ateş etmiş ve onu başından ve kalbinden vurmuştur.

Haydut, bir kelime bile söylemeden ölmüştür.

Birisi hafifçe yaralı olan iki arkadaşı otomobile kaçmışlardır.

Dillinger, sinemada Nevvyork haydutlarının fenalıklarının gösteren bir film seyretmişti.

CHIKAGO, 23.A.A. — Dillinger'in vurulduğu sokağa binlerce kişi toplanmıştır.

Hairta meraklılar, mendillerini veya gazetelerini haydutları, kaldırımlar üzerine yayılan kanına bulmuşlardır.

Morgta yapılan tetkikatta, dillinger'in, tamnamak için, yüzündeki beveleri bir güzelik mutahassusa müracaat ederek izale ettirdiği anlaşılmıştır.

İsviçrede bulunan bombalar

BERNE, 23.A.A. — Saint-Gall polisi, Constance gölündeki Staad limanında içinde bombalar bulunan bir gemi yakalamış ve içinde bulunan Avusturyalı 3 nazi'yı tevkif etmiştir. Bunlar, bombaları Almanyanın Avusturyaya nakil için emir aldıklarını itiraf etmişlerdir.

VIYANA, 23.A.A. — Polis, geçen gece Gratz'da gizli bir nazi içtimar keşfetmiştir.

ECNEBİ MATBUATINDA OKUDUKLARIMIZ

Hollandanın müdafaası

Umumi harp esasında Hollanda kuvvetleri komandanı bulunan Jeneral Snijders, Daily Telegraph gazetesine gönderdiği bir açık mektupta Hollandanın kendi emniyetini bizzat kendisinin temin etmesi lâzım ve sebeplerini anlatmaktadır. Jeneral, umumi harpte Hollandanın Almanlar tarafından istilasına ancak süratle ya pılan seferberliğin mâni olduğunu hatırlattıktan sonra büyük harpte bile muharipler arasındaki müvazenesinin iyi silâhlanmış ve müdafaaya azmetmiş velev küçük olsun bitarak bir memleketin düşmanlığı celbolan makla mahsûs bir dercede bozulacağını yazarak diyor ki:

Hemhadut memleketlerin hudut ve sahillerinin kendilerini muhafaza etmeleri bizzat kendi komşularımızın menafii iktizasındandır.

Amerika harp gemileri inşa ediyor

Amerika Bahriye Nezareti dört kruvazör, on dört muhrup ve altı taahlebahirin inşası için 15 Ağustosta bir münakaşa açacaktır. Kruvazörlerin bedeli 1929 da kongrenin verdiği salâhiyetle 1935 mali senesinin bahriye bütçesinden verilecektir. Muhruplarla taahlebahirler muahede mucibince 1942 senesine kadar Amerika bahriye

kuvvetini yükseltmek hakkından istifade edilecek yapılacak olan ilk gemilerdir. Hususi gemi inşaat şirketleri ile bahriye inşaat fabrikalarının teklifleri tetkik edilecektir. İnşaat hususî şirketlerle bahriye fabrikalarına mütesavvien tahkim edilecektir. Kruvazörler ile muhrupların inşası için lâzımgelen para Nafia işleri idaresi tarafından Bahriyeye verilecektir. Bu işe 40.700.000 dolar hasredilmiştir. Bu para ile yeni gemiler inşa edilecek, Philadelphia'daki deniz tayyare fabrikaları islah edilecek ve yeni tayyareler yaptırılacaktır. Kruvazörlerden biri sekiz pusluk toplular tipinde olacaktır. Londra bahri mahadesine tevfiğin bir hânûnusaniden evvel tezgâha alınacaktır. Diğer kruvazörler altı pusluk toplular cesametinde olacak ve hacimleri on bin tonilötaya geçmeyecektir.

Muhrupların ikisi 1850 tonilötö hacminde diğerleri 1500 tonilötö olacaktır. Taahlebahirlerden her biri 1500 tonilötö olacaktır.

İngilterede Faşist siyaseti

Sir O. Mosley dün Portsmouth'da verdiği nutukta: İngilterede mevcut fırkaların hepsine ve temsil ettikleri hükümet sistemlerine karşı Siyah gömleklilerin meydan okuduğunun bildir-

miştir. Faşist naziriyelerinden bazıların, memlekette mevcut fırkaların birile teşriki mesai edilerek tatbik edileceği iddia olunmuştur. Bu iddia da bulunmaları bilmedikleri ki bu memleketteki Siyah Gömlekliler hareketi yeni bir milli mefkûre için çağılıyor ve programında hiçbir tadilat yapılmaz. Yalnız yeni siyasi ve iktisadi programlar için değil, aynı zamanda yeni bir hükümet sistemi ve yeni bir hayat tarzı için çağılıyorlar. Dünyanın yirminci asır telâkkisi bugünkü idare ile imtiazına imkân olmayan bir mefkûmdur. Siyah Gömlekliler bu mefkûmu mukaddes bir itimatla hissediyorlar. Kendi nesillerini ve memleketlerini fenalığa sevkeden kuvvetlerle temeli çürük olan bir sistemle teşriki mesai edecek gayelerini lekelenmeyecek ve imanlarını kırmıyacaklardır. Mesele şudur: İngiltere şimdiki kadarmuvaffakiyetli bir semere vermeyen sistemleri terkederek modern memleketler sınıfına girecek mi?

İngiltere yeni dünya nizamına İngiliz metodlarıyla ve İngiliz karakter ve teamülüne uygun bir şekilde diğer milletlerin lideri olarak girmelidir.

Sosyalistlerden başlayarak faşizm aleyhindeki mücadelelerinde komünizmi bile sayanı tercih bulan muhafazakârlara kadar yayılan geniş bir hareket Siyah Gömleklilerin karşısında müttehit bir hat teşkil ediyor. (Times)

FELEK

Sıcak ve soğuk

Nasil havanın sıcaklığı ve soğukluğu varsa insanların ve yazıların da sıcaklığı soğukluğu olur. Şu farkla ki; havayı termometre ile ölçebilirsiniz ama insanın ve yazının hareketini ölçecek bir alet henüz icat edilmiş değildir. (İnsan hareketinden maksadım mizaç hareketidir, vücut hareketi değil).

Muharrir olunca hepimiz için ve hele mizah vadesinde yazı yazan ara sıra karileri nesnelendirme isteyenler için soğuk yazmak tehlikesi vardır, vardır ama kendini bilen, sıcaklığı soğukluğu bağkalarında değil kendi üzerinde hissetmeye çalışsanlar için, belki yazı yazmak, belki manasız yazmak varit olsa da soğuk yazmaktan çekinmek daha kabildir. Hiç değilse bu imkânı ben kendimde bulurum.

Her muharrir gibi bana da yazıların için müsbet, menfi mülahazalar dermeyen ederler, lâkin soğuktur diyene rastgelemedim. Diyeceksiniz ki bu bir nezaket eseri olabilir. Bir yazıya manasız demek elbette soğuk demekten daha ağırdır. Manasız yazdığım iddia edenlere rastgelemedim de neden soğukluk, müştekillerine rast gelmem? Ya'nız bunun bir istisnası vardır. Bir tek kalemler yazılmadan, bıkmadan, fırsat buldukça benim soğuk yazdığım iddia eder. Bu kalemler maalesef bir meslektaşlarıdır. Senelerdenberi bu üşüyen adamın haline bigâne kalırım. Lâkin o da muttasıl müstektir.

Son günlerde gene böyle imânî bir yazımdan hâlâ üşümekte devam ettiğimi anladım. Ağustos sıcaklığında bir adam soğuktan şikâyet ederse ona hasta derler. Bu kalemler sahibinin de ruhi bir ısıtma hastası olması ihtimali vardır. Fakat nasil birinin ayağına istemiyerek bastığımız zaman özür dilersek, ben de bilerek bilmiyerek yaptığım bu soğukluklar için özür dilemek istiyorum. Lâkin bu soğukluğu bana bir gösteren olsa.

Her biri ayrı bir kari kütlesine hitap eden ayrı ayrı adamlardır. Birbirimizin kusurunu aramakla uğraşmağa deymez. Zaten benim buna vaktim müsait değildir. Fakat soğuk yazı aramaya kalkarsak bazı makalelerin, hattâ bazı mecmuaların ismini (buz dolabı) koymak lâzımgelir.

Bu bahsin en kestirme sözü şudur:

Ben soğuk yazılarımı yazmada, o da sıcak taahhütlerinde devam etmek te birbirimizin mevcudiyetini bilmesek ve yazılarımızın ve karakterlerimizin takdirini bizi okuyanlara bıraksak!

Bina vergisi taksitleri

Nihayet anlaşıldı. Bu sene bina vergisinin ilk taksitini haziran sonuna koymuşlar, yani bir senelik verginin dörtte birini senenin bir ayı yani on ikide biri geçince istemeye karar vermişler. Bu karar da İstanbul Mecûsi umumiye vermiş. Lâkin işin tahafı bu karardan marifanlar başka kimsenin haberi yok. Hattâ tanıdığım bazı maliye tahakkuk amirleri bile bilmiyor. Mecûsi umumi bu kararını asıl vergiyi ödemeye mükellef olanlara bildirmeye lüzüm görmüştür. Halbuki vergi geçen senelere nazaran bir ay evvel isteniyor. Bugünkü para şartları herkesin malûmudur. Vergisi ni, kapısına haciz memurları gelmeden vermek isteyenler bin müşkül ile ancak senenin ikinci ayı sonunda ilk taksiti verebiliyor, büyük bir kısmı da veremiyor. Diyelim ki bir mali lüzüm üzerine tahsilâtın bir ay daha evvel yapılmasını karar verilmiş, bunu sene başında ilan etmek pek güç bir şey mi idi? Haziran sonunda eline sarı kâğıt gelen mükelleflerin uğradıkları güçlük İstanbul umumi meclisi azayı kirasını hiç alacaklar etmiyor mu? Sonra bir nokta da var ki; oraya işaret etmek isterim. Bina vergisinin dört müsavî taksitle tahsil edileceği tahsili emval kanununda yazılıdır. Bu dört müsavî taksit yalnız mikdar itibarile değil tahsil vadesi itibarile de müsavî demektir. Hattâ bunun için idi ki evvelce bina vergisi taksitleri her üç ayda bir alınır. Sonradan umumi meclis bunu anılamazlığa geldi. Taksitleri ikiye ayırdı. Şimdi de birinci taksit, bir ay evveline alıyor. Yarın bu taksitleri senenin ilk dört ayında birer ay fazla tahsile, hattâ haftada bir taksit alınmasına da karar verilebilir. Kanunda bunu menden hükümler yok. Yalnız bu belediye başkanının, kadriyi iyi bilmevilâyetin halini, kadriyi iyi bilmevilâyetin halini, kadriyi iyi bilmevilâyetin halini meclislerin istinadını bilmelidir. Anlatılan istinadını bilmelidir.

FELEK

EKONOMİ

Buğday ihracatımız arttı

İhracat geçen sene ile mukayese edilemeyecek kadar fazlaşmıştır

Son zamanlarda şehrimizden fazlaşan buğday ihracatı bu seneki ihracat yekûnunu geçen sene lere nazaran çok yükseltmiştir. Geçen hafta da harice gönderilen 306 tonla mevsim başlangıcından beri olan ihracat yekûnumuz 11906 tona baliğ olmuştur. Geçen sene aynı müddetlerde gönderilen mikdar 500 tonu tecavüz etmemiştir. Aradaki mukayese bu sene buğday ihracatımız ticaret ve dolayısıyla tediyeye müvazenesinde ne kadar mühim bir mevki almış olacağını ve ne mühim bir rol oynayacağını gösterir. Bu ihracat yekûnunu yalnız İstanbul limanına aitleri, Gelibolu, İzmir, Mersin limanlarından da külliyyetli mikdarca buğday ihracatı yapıldığı gelen haberlerden anlaşılmaktadır.

Fransada Yunan şarabı

Yunan ticari istihbarat bültelinin kaydettiğine göre Yunanistanın Fransaya göndermekte olduğu şarapların Fransa piyasasında biraz yükselmeğe başlamakta ve yeni ihracat ufak mikyasta devam etmektedir.

Yunanistanda tütün inhisarı meselesi

Yunanistanda tütün inhisarı tesisi meselesine dair muhtelif zamanlarda malûmat vermiş ve projenin tanzimine Milli Banka müdürü muavinini M. Koresiz'in menüer edildiğini ve projenin ihzârı işinin bitmek üzere olduğunu yazmıştık. Son gelen malûmata nazaran Maliye ve Hariciye nazırlarının itirazı üzerine projenin tanzimi işi geri kalmıştır. Bu iki nazır tütün ticaretinde muhtar bir vaziyet istemekte idirler. Mesele Milli İktisat nazırının reyine talik edilmiştir.

Yugoslav kaplıcalarına gidilecek ecnebilir

Yugoslavya hükûmeti bir kararname ile berayî tedavi ve istirahat için mezkûr memleket kaplıcaları veya plajlarına gelen ecnebi lere ilk defa beraberlerinde getirecek gümrükten geçerken kaydet tirdikleri dövizleri çıkarabilmek için evvelce verilmiş olan bir aylık mühletini iki aya çıkarmıştır.

Tiftik piyasası canlandı

Son günlerde tiftik piyasası durgun gidip durukken yapıklar da birdenbire hareketli alışverişler olmağa başlamıştır. Geçen hafta 33337 kilo Trakya kırkımı, 15944 kilo Trakya malı ve 17611 kilo Anadolu kırkımı yapak satılmıştır.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

21 Temmuz 934

AKŞAM FİYATLARI		TAHVİLAT	
İSTIKRAZLAR		Rihtm	17,75
1933 Ergani	95	Müessesil kuponuz	49,15
Unitürk	28,90	" II	48,20
" III	28	" III	50
ESHAM			
İş Bankası Nama	9	Reji Kuponuz	2,50
" " Hamiline	9	Telefon	10,50
" " Müessesil	98	Terkos	19
Türkiye Cümhuriyet Pankası	54	Cimento	11,20
Tramvay	35	İttiat dey.	14,00
Anadolu Hisse	27,50	Sark dey.	0,75
Sir. Hayriye	15,25	Balya	1,55
		Sark mecca	3,20
ÇEK FİYATLARI			
Londra	635,25	Prag	19,13,14
Paris	12,05	Belgrat	34,77,80
Milano	9,25,75	Madrid	5,81
Niวยอร์ก	79,40	Berlin	2,03,82
Cenevre	2,44,50	Zloti	4,70,70
Atina	83,36	Pengo	3,98,25
Briksel	3,40,38	Moskova	10,00,00
Amsterdam	1,17,36	Bükres	79,33,50
Sofya	66,24,30	Viyana	4,27,82
NUKUT (Satış)			
20 Fransız	160	20 İ. İsviçre	808
1 Dolar	117	1 Pezeta	18
1 Şile Av.	22	1 Mark	49
21 Kur. Çek.	106	1 Zloti	20,50
20 Lira	23	20 Ley	19
1 İsterlin	633	20 Dinar	53
20 Lir	214	1 Cernovic	—
20 F. Belçika	115	1 Altın	9,25
20 Drahmi	24	1 Mecidiye	35 1/2
1 Florin	83	Banknot	237

tanbul umumi meclis azaları İstanbulda bina iradının arttığı ve halkın mali iktidarının genişlediği kanaatinde. Ne diyelim?!

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

FELEK

KADINLARIN MODASI

Faldeli malumat

Balm hilesi

Dünya hileci... Dünya matraz... Ah bu arılar bile adam olular da insan kandırıyorlar. Hiç baldakl tereyağma patates, üçü sütüne su karıştırır da arılar bundan geri kalır mı? Yirminci asır onları da hilekâr apt. Arılar da yaptıkları bala hile karıştırmağa başladılar... Hoş balmın hiç kabahati yokmuş sanki... O Ebussuut Efendinin orunu sanki... İşin yoksa kabahati rilara yüküle...

Efendim balm bir hilesi vardır di dünyada farkedemezsiniz. Bala ayağı yukarı yarı yarıya hile yapmak mümkündür. Nasıl biliyorsunuzuz? İçine niyasta karıştırarak...

Onun da rengi beyaz, balmunun da rengi beyaz... Farketmenin imkânı var mı? Aman efendim öyle demeyin. Dünyada yalnız ölüme çare yok. Balm hilesini anlamak o kadar üç bir şey mi?

Bir kaşık bal alın, içine üç kaşık kol koyun. Bunu iyice çalkalayın. Eğer dibine beyaz bir tortu bırakırsa balmız hiledir. Eğer hiçbir şey görmezseniz bal saf ve temizdir. Artık arılarla da baş edemiyek değiliz ya...

Katran lekesi

Havalar dehşetli sıcak gidiyor. Okaklardaki ziftler hararetin terile erimiş gibi... Hele katranlar.. Hoş sanki İstanbul her tarafı katranlı yolmuş gibi anki...

Canım arnavut kaldırım, ne e- r, ne suların. Nasıl bunu ara- zınız! Fakat böyle katranlı yol- ar da var işte... Katranlar eridi mi ayakta kalı- rlar, otomobilcilerin otomob- ilerini berbat eder. Bunları nasıl temizlemeli biliyor musunuz? He- nen bir paçavraya biraz vazelin sürmeli, ve onunla uşurtmalı... herhal eski halini alır.

Baca tutuşması

Artık patlıcan bollaştı. Patlıcan bollaştı ne demektir?.. Yangın bollaştı demektir.. Şu patlıcanın kırk türlü yemeği olmuştuk. İyi ya otuz dokuzunu yapıp kızartmamızı yapmasak ta kıştanberi korum olan bacayı tutuşturmasak olmaz mı? Yoğurtlu sarmısaklı bir patlıcan kızartmasında mı yemiyelim? Ama işte kaza.. olacak.. Önüne geçilemez ki.. Aşçı başı yağ dolu tavayı maltızın üstüne devirivermiş... Komşunun oğlanı görmüş te geldi çat çat kapıyı çaldı haber verdi: Bacadan alev çıkmaya başlamış.

— Koş şu tenekeleri doldur...
— Eyvah!. Damın kapağı açılmıyor..
— Çabuk olsana.. Su getir..
— Haydi koş.. Koş diyorum sa- pa telefona.. İtfaiyeye.
— Aman yarabbi.. ne yapacağız şimdi?..

— Yakımlarda telefoin da yok. Bu kadar telâş etmeyiniz efendim.. Yukarıda camlı dolapta kır- mız kutunun içinde Snefure de Cobone olacak.. Dur dur sen bula- mazsın; ben gidip alırım..

İşte.. Yüz gram kadar var değil mi?.. Şimdi bana çabuk bir kap getir de içine koyayım bir de gib- rit ver tutuşturayım..

Gördün mü nasıl tutuşmuş Sufu- re de carbone'i tutuşmuş bacanın altına tutar tutmaz hemencecik sönmüverdi.

Mobilyalara cila

İşte yazın da bu derdi vardır. Sıcaktan bütün eşyalar çatır çatır, çatlar, mobilyaların rengi ber- bat olur.

Hele maazallah karyolaya tah- ta kurusu da üşümüşse ve onu temizleyeceğim diye mütemadi- yen gazla ve sair ilaçlarla mobil- yalarımızı berbat etmişseniz...

Şimdi bunu tekrar cilâletsanız dünya kadar para.. Hem bu cilâ bir sene sonra gene aynı hale ge- lecek. Onun için size eşyalarınızın daima parlaklığını muhafaza et- mesini için bir ilaç tavsiye edeyim;

Şişmanlığın fazileti

Hanımefendiler, küçük hanımefendiler hemen şişmanlamaya bakın

Tarihte en mühim rolleri oynayan kadınlar şişman toplu kadınlardır

Zayıflamak modası iflâs edi- yor.. Tombul tombul hanımlar artık her tarafı istilâ etmeğe baş- layacak. Yakında, şıklar birbirle- rinden bahsederlerken:

— Bakın diyecekler, ne gü- zel ne enfes. Ne zarif kadın! Ger- dan gerdan altında...

1935 modası böyle emredi- yor.

Hem biliyor musunuz hanıme- fendiler, küçük hanımlar, hayatta

bu ilacı yapmak gayetle kolaydır. İki kaşık zeytin yağı almız, bu- na dört kaşık ta sirke ilâve edi- niz..

Ne o, salata mı yapıyoruz. Ha- yır. Mobilyalara cilâ:

Sonra buna üç kaşık ta tereben- tin ruhu katınız ve eşyalarınızı bu- nunla oğunuz.

Göreceksiniz, ayna gibi parl olacaksınız.

"Voile de Coton" elbise- lerini temizlemenin çaresi

Her hanımın Voile de Coton- dan elbisesi vardır. Hele bu sıcak günlerde bundan alâ elbise ta- savvur edilmez. Fakat mübarek te çabucak kirlenir. Size bunu gayet güzel temizlemenin ve a- deta yenilemenin çaresini anlata- yım:

Bu elbiseyi, sabunlu ılık suda yıkayın (rendelenmiş sabun olu- sa daha iyidir) sonra soğuk suya vurun ve kurutun. Sonra bunu i- çinde yirmi gram zamlıkarabi eri- tilmiş bir litre suyun içine sokun. Çıkarıp sıkın, ve bir temiz bezle nemli nemli ütöleyin.

Elbiseoiz tertemiz ve yepyeni olur.

büyük bir rol oynamak istiyorsan- ız muhakkak şişman olmanız lâ- zımdır. Şimdiye kadar tarihte hiç bir zaman zayıf, sıksa kadınların bir iş yaptığı görülmemiştir.

Hep büyük kadınlar aşağı yukarı tombul gerli ve ferli kadınlardır. Meselâ Kleopatra, bu enfes kadın en büyük işleri kırkıncıdan sonra başarmıştır. Kırkıncıdan son- ra da eskiden haiz olduğu o ince tipini kaybetmiş ve adam şakilli kendisini toplamıştır.

Büyük Britanyada, Romen istilâsına karşı halkı ayaklandı- ran memleketini müdafaa eden Boadicée ise enine boyuna, şiş- man cadaloz gibi bir kadındır.

Fransa ve İtalya tarihinde en muazzam rolleri oynayan Medicis ailesine mensup bütün kadınlar cüsseli, dev gibi mahlûklardır. Rus- yadaki imparatoriçe Katerina da bunlardan aşağı kalmıyordu.

Eğer Londradaki National Gal- lery'yi gezerseniz İngilterede en büyük işleri gören kadınların pren- seslerin hepsinin etine dolgun kim seler olduğunu görürsünüz.

Bunun istisnası yalnız Tudor ailesine mensup kadınlardır. Krali- çe Elisabeth kıymetli bir kadındır. Kız kardeşi Marie o kadar şiş- man değildi. Elisabeth'in çok kıs- kandırdığı İskoçya kraliçesi olan an- ca zadesi de zayıf, püf deseniz düşecek bir kadındır.

Bunu müteakip sırda yaşayan kadınların hepsi gerdan gerdan üstüne, cesimülçisse kadınlardır.

Hiç Pompadour'un bir rcs- mini gördünüz mü? Gördünüzse bana hak vereceksiniz.

Hanovre ailesine mensup ka- dımlar da etli canlı kimselerdi. Meşhur Lady Hamilton bile mü-

Aşçıbaşı

Kaynamış hiyar turşusu

Size başka bir hiyar turşusu daha tarif edelim:

Salatalıkları yukarıda söyledi- ğimiz gibi hazırlayın. Yani yirmi dört saat tuzda bırakın ve sonra süzün.

Sonra üzerlerine salatalıkları tamamen örtecek derecede kay- nar su dökün, üstünü örtüp gene 24 saat bırakın.

Bu müddet zarfında salatalık- lar aşsarı olurlar. O zaman sa- latalıkları sirkeden çıkarın ve bu sirkeyi kaynatın. Sonra salatalık- ları bu kaynar sirkenin içine atın. Bırakın beş dakika kaynasın. İşte o zaman sarılaşmış salatalıklar tek- rar yemyeşil olurlar.

Sonra hiyarları sirkeden çıka- rın soğuyuncaya kadar bırakın, ve nihayet kavanoza doldurun üzerine gene tarhon otu, bahar, tane halinde biber, birkaç diş sarımsak, arpacık soğanı ilâve edin ve kap doluncaya kadar sirke ko- yun.

Bu turşuyu rutubetsiz bir yer- de saklamak lazımdır. Sekiz gün zarfında turşu tamamile olur; a- fiyatla yersiniz.

zedeki narin resmine rağmen top- luca bir kadındır.

Türk tarihinde de böyle belli başlı rol oynamış kadınlar ara- sında vücutlu kadınlar çoktur.

Demek et ve kemikle, daha doğ- rusu kilo ile yapılacak işle: ara- sında büyük bir münasebet var- dır.

Ey hanımlar, büyük hanımlar, küçük hanımlar, eğer hayatta bü- yük işler görmek istiyorsanız size reçetem sudur:

Her sabah dört yumurta, Öğleyin mükemmel bir hamur işi. Bol ekmeç, patates.

Akşam keزالik.

Bunlara siz ne isterseniz daha ilâve ediniz. Eğer arzu ederseniz bir miktar da balık yağı alınız. Hoş bu sıcakta balık yağı çekil- mez ya.. Ne ise; fakat moda eğer emrederse hanımlar balık yağı de- ğil Hint yağı bile içlerler. Hanım- lar şişmanlamağa bakın!

Peynirli bezelye

İç bezelyeyi nasıl pişirmeli?.. Bazıları bunu konserve kutusun- dan çıkarırları gibi haşlarlar ve üzerine biraz yağ dökerler. Fakat bu yavan olur.

Bezelyeyi güzel hazırlamanın bir usulü vardır. Bir defa bezelyeleri güzelce yıkamalı. Üzerinden kon- serve kokusu gitsin. Sonra bir tava- ya koymalı, içine biraz yağ ilâve etmeli ve biraz iyice kıyılmış ve buruşturulmuş sovanla beraberce ısıtmalı.. İnceğine yakm üstüne iyice kıyılmış maydanoz ve mikta- rı kâfi domates ve istediğiniz ka- dar rendelenmiş peynir ilâve etme- li ve hepsini karıştırmalı. Bu suret- le hazırlanan bezelye enfes bir şey olur.

Hiyar turşusu

Herkes kaşık yapar amma sapını ortaya getiremez. Her ev hanımı turşu kurar amma, aşçıba- şı Tosun ağa gibi yapamaz.

Bakin size güzel bir salatalık turşusu tarif etsin:

Evvvelâ ne kadar turşu kura- caksınız?

Yüz tane mi elli tane mi? Ha- di hesabımızı yüze göre yapalım. Bu salatalıkları güzelce yıkayın. Sap taraflarındaki küçük uçları keserek atın, sonra salatalıkları tur kabın içine istif edin. Üzerine tuz serpin. Ve tuzla iyice karış- tırdıktan sonra yirmi dört saat böyle bırakın.

Sonra bir süzgeçle süzün ve toprak kavanozları doldurun. İçi- ne bir miktar tarhon otu, tane halinde biber, kırmızı biber ve arpacık soğanı da ilâve edin. Ve kavanozu iyi sirke ile doldurun. Üzerini kaba kâğıtla ve yahut ta- mamile örtmüyen bir kâğıtla ka- payın.

Bu şekilde yapılan turşu pek yeşil kalmazsa da pişerek hazı- lanandan daha zevrek olur.

MÜTEFERRİK HABERLER

POLİSTE

Üç yangın
BaşlangıcıÜçü de muvaffakiyetle
derhal söndürüldü

Dün şehrimizde üç yangın başlangıcı hâdisesi olmuştur. Mahmut paşada Haçapulo hanının ikinci katındaki odalardan birisinde a- çeş çıkmış, genişlemesine meydan verilmeden derhal söndürülmüş- tür. Eminönünde Mehmet Kâzım eczahanesinin kepenkleri arasın- dan duman çıktığı görülerek derhal içeri girilmiştir. İtfaiyenin yet- dimile ateş, tezgâhlar yandıktan sonra söndürülebilmektedir. Yangın- nın kontak neticesi çıktığı zan- nediğindedir. Fatih'te lâstik fabri- kasının damında duran ot minder- ler, bacadan çıkan kıvılcımların te- sirle tutuşmuşsa da derhal söndü- rülmüştür.

İki yankesici yakalandı

Tarlabaşında oturan Havva Ha- nımın 30 lirasını çalan Mustafa, Tavla sokagında Cevdetin 34 lira- sını aşırın sabıkalı Avram yaka- lanmışlar, haklarında takibata baş- lanılmıştır.

Bir çocuğa otobüs çarpı

Edirneye gitmek üzere Sirke- ciden hareket eden şoför Şükrü Efendinin idaresindeki otobüs Be- yazıtta Garbis isiminde küçük bir çocuğa çarpmıştır. Garbis hafifçe yaralanmış, tahkikata başlanmış- tir.

Bir tramvay kazası

Vatman Yusuf Efendinin ida- resindeki tramvay arabası Beşik- taştan geçerken Ruşen isiminde bir bahçevana çarparak ayağın- dan hafifçe yaralanmasına sebe- biyet vermiştir.

Mahkûmlara ödettirilecek
yiyecek bedelleri

Ceza evleriyle mahkeme bina- ları inşası karşılığı olarak alma- cak harçlar ve mahkûmlara ödet- tirilecek yiyecek bedelleri hakkın- daki kanun vilâyete gelmiştir.

Kanunun esasları şunlardır: İcra dairelerince miktar ve kıymetleri muayyen olan ilâmi ve ilâmsız alacaklardan tahsil ol- lunan paranın yüzde ikisi ve kıymet- meti muayyen olmayan ilâmların icrasından tahsil harcının yarısı nisbetinde harç alınacaktır.

Maktu harçlar ilâmın icraya konulduğu zaman peşin olarak al- nılır.

Bu borçlar borçluya yükletil- mez ve mahkûmunbinh para 25 li- radan aşağı olursa bundan harç alınmaz.

Her mahkûm ceza evinde bu- andığı müddette yiyecek bedeli- ni ödemeye mecburdur.

İktidarı olmadığı anlaşılınlar cezalarını bitirince salıverilir.

Fransaya yapılacak
seyyahat

Bundan bir müddet evvel dün- yanın en eski ticaret odası ol- makla maruf olan Marsilya Tica- ret Odası reis ve azaları şehrimiz- ze gelmişler, ticaret odası erkânile ve tüccarlarımızla temaslar ya- parak itilâflar aktetmişlerdir.

Bu temaslardan Türk tacirleri kadar memnun olan Marsilya Tica- ret Odası meclisi azaları İstan- bul Ticaret Odası erkânını ve tüccarlarını Marsilyayı ziyarete da- vet etmiştir.

İstanbul Ticaret Odası bu da- veti memnuniyetle kabul etmiş ve muvafakat cevabı vermiştir.

Derhal teşkil edilen bir komi- te faaliyete geçerek bu seyahatin hazırlıklarına başlamıştır. Seya- hat galip bir ihtimale göre gele- cek ay yapılacaktır.

Odesadan gelen eşya
tahkikatı

Odesadan mühim bir zatın be- raberinde getirdiği eşyalardan bir kısmının kaçak olduğunun görül- mesi üzere tahkikata başlanmış olduğuna yazılmıştır. Meselenin tahkikatına ve isticvaplara bizzat başmüdürlük Seyfi Bey devam ede- cektir. Eğer mesele tahakkuk ede- se alâkadarlar ihtisas mahkemesi- ne verilecektir.

Küçük haberler

* Mümtaz Bey — Bir müddet- tenberi şehrimizde bulunan Mos- kova ticaret ataşemiz Mümtaz B. Trabzona hareket etmiştir. Bura- da ve diğer şark vilâyetlerinde tetkikatta bulunduktan sonra Mos- kovaya gidecektir.

Şantaj yapan
Sahte gazetecilerMüessiseleri ve halkı ızrar
edenler takip edilecek

Türk gazeteciliği ve mecmua- cılığı memleketin iyilikleri için dü- rüst ve ciddi bir titizlikle çalışır- ken, bazı fırsat düşkünlerinin de gazetecilik ve mecmuacılık titir- leri altına gizlenerek öteyi beriye dolandırdıkları eskidenberi vâki- dir. Bu gibi adamların, çıkardık- ları birer ikişer nüsha ile müesse- sattan veya sundan bundan para koparmak maksadile şantaj yap- makta, abone yazmaktadırlar. Kanun bunları takip etmekle bera- ber, gene muvazaa ve saire suretil- le bu fırsat düşkünlüğü arada sıra da kendileri için bir faaliyet saha- sı bulmaktadırlar. Memnuniyetle haber aldığımızı göre matbuat u- mum müdürlüğü, mesle kile hiç bir alakası olmayan bu nevi eşhas ile esaslı surette mücadele etmeye ka- rar vermiş ve bazı tetbirler itihaz etmiştir. Bu cümleden olarak ken- dilerine müracaat edilip te para istenilmiş müesseseler ve şahıslar varsa; keza abona yazıp ta muka- bil matbuayı göndermediklerin- den dolayı almanayanlar varsa; bun- ları hemen matbuat umum müdür- lüğüne müracaatla hâdiseyi bildi- rekcekler ve Matbuat umum müdür- lüğü bunları takip edecek ve neti- celendirecektir.

Trakya
PancarcılarıArtırdıkları para ile or-
duya bir tayyare aldılar

ANKARA, 23 (A.A.) — Trak- ya şeker pancarı müstahsilleri Al- pullu şeker fabrikasına sattıkları pancarlardan ayırdıkları iane ile ordumuza bir tayyare hediye et- meğe muvaffak olmuşlardır. Al- pullu şeker fabrikası, müstahsil- lerinin bu isteklerine müzaheret etmiş ve bu vatani arzunun tahak- kukuına gerek menen ve gerek mad- deten yardımında bulunmuştur. Satın alınan tayyarenin isim kon- ma merasimi 30 ağustos zafer ve tayyare bayramı günü yapılacak- tır.

Sıcaklar sürüp gidecek mi

Sıcaklar, henüz bütün hızile de- vam etmektedir. Dün de sıcaklık derecesi 34 dü muhafaza etmiş, birçok kimseler gene plâjlara dö- külmüşlerdir.

Verilen malûmata göre, hava- lar daha bir müddet bu şekilde devam edecektir.

Hava raporu

Sıfır derece hararete ve deniz sevi- yesine indirmiş barometre bu sabah saat 7 de 758, 14 te 757,5, derece ha- raret saat 7 de 25, 14 te 33, azami ha- raret 34, asgari 22. Rüzgâr lodostan es- miştir. Azami saniyede 6 metreye çıkmıştır.

M. Tataresko

Romen başvekilinin Mosko-
va ya gideceği de söyleniyor

SOFYA, 23 (Milliyet) — Bük- reşten bildiriliyor:

Başvekil M. Tataresko Paris- ten avdet etmiştir. Başvekilin ha- zırlanan Şark misakı hakkında Romanyayı alâkadar eden mühim meseleler hakkında krala izahat vermek için acele Paris'ten geldi- ği söylenilmektedir.

Eski nazırlardan M. Oktavion Goga'nın kabinesinde alınması hak- kında yapılan müzakerelerden son- ra siyasi mahafilde büyük bir canlılık görülmeğe başlanılmıştır.

M. Tataresko mutlaka kanu- nu esasidde bazı tadilat yapmak istediği için, gelecek hafta için büyük siyasi hâdiseler beklenil- mektedir. Diğer taraftan M. Tata- reskonun bu ayın sonuna doğru Moskovayı ziyaret edeceği riva- yet edilmektedir.

Fransa Reiscumhurunun
seyyahati

CLERMOND-FERRAND, 23.A.A. — Reiscumhurun treni dün akşam 19,30 da buraya gelmiştir. M. Lebrun, M. Louis Marin ile ve mahalli memurlar tarafından kararetle ka- şılanmış ve halk tarafından şiddetle alkışlanmıştır. Şe- hir donanmıştır.

Lausanne sulhu

(Baş 1 inci sahifede)
raji en öldürücü bir şekilde bizim ü- zerimize de yüklenmişti.

Topraklarımız gibi ticaretimiz, iktisadımız, hürriyetimiz de daima ya- bancı işgali, yabancı kontrolü altına almıyordu. Galipler kanımızı emmek için bütün kuvvetlerle her taraftan bu (Hasta adamın) üstüne yapışmış- lardı. İşte bu Hasta adam, İsviçrenin Lausanne sanatoryomunda dirildi. Orada ciğerlerini istiklâl havası ile te- mizledi ve orad tedavi edilerek Sèvres in bütün müstemlekeci, istismarcı hırslarını parçaladı.

O zaman bir ecnebi gazetesinin yazdığı gibi eğer Kanunî Sultan Sü- leyman mezarından kalksa ve d'irise büyük zaferin karşısında hayretten dona kalırdı.

Çünkü Lausanne, 28 inci maddesi- le Kanunî tarafından, Birinci Fran- çois'a bir cemile olarak bahşedilen fakat sonra milyon başına belâ kesilen kapitülasyonla da başmura- h-hasmız İsmet Paşanın kuvveti ve çelik elile, ağrıyan bir diş gibi sökü- lüp ve Türkiye'nin en büyük iktisadi ızdırabını dindirmişti.

Lausanne muahedesi sade bizim için değil, bizimle alâkadar olan bütün devletler için en büyük bir ehem- miyeti haizdir. Bunun kudretini Fransa Mebusan Meclisi Hariciye encümeni şu sözler- le ifade eder:

Türkiye, Anadolu'da, Avrupanın müessesili olarak görünmekte olan Yunanistanı yendikten sonra, Yunanistana karşı kazandığı zaferden şan ve şeyfle musırrane bir surette istifa- etmiş ve Lausanne'da büyük de- letlerle müsavî bir derecede müzake- lerde bulunmuştur. Bir asırdanberi buna benzer bir vaka görülmemiştir. Lausanne sulhünün müemeyyiz hasa- sı budur.

Lausanne muahedesi şimdiki devrin en kat'î siyaset vesikalarından biridir. Versay muahedesinin garp için haiz olduğu ehemmiyet derecesinde ehem- miyetlidir.

İşte Lausanne böyle bir muahede- dir. Ve on bir seneden beri Kemalist Türkiye, bütün istiklâl harbinde ol- duğu gibi, istiklâl sulhünde de, Lau- sanne'dan aldığı hızla ve kuvvetle Büyük Gazinin işaret ettiği yol üzerin- den yürüyor; ve o heyecanla inkılâp- tan inkılâba koşuyor. Lausanne'dan sonra başarılarımız eserleri, terakki ve tekâmül yolunda attığımız dev hat velerini anlatmak burada uzun sürer. Yalnız bütün bu inkılâpları bir cüm- le ile hülasa ederek diyebiliriz ki:

Bu on bir senede, mütesanit vatan topraklarımız içinde mütesanit vatandaş- larla hür, müstakil ve medeni bir Türki- ye yaratıldı. Lausanne mektebinin feyizile, asırların işini senelere sığdır- dık.

Hür ve müstakil Türkiye, ebediye- te doğru nâmütenahi bir şekilde te- kemmül ve tevakki ettikçe, uzun se- nelerin uzun asırların ardında kalan Lausanne yıldızından ışık alacaktır. Fakat bu Lausanne bir peyktir. O da ışığını zaten Türkün kalbinde daima parlaklığı muhafaza eden istiklâl gün- neğinden almaktadır.

Onun için bu güneşe bizi kavuşturan Büyük Gaziye ve Lausanne'm Büyük Kahramanı İsmet Paşaya şük- ranımız ebedidir. * *

Hava programı

Lortlar kamarasında mühim
müzakereler oluyor

LONDRA, 23. A.A.— Hükü- metin hava programı bugün Lord- lar Kamarasında mühim müzake- relere mevzu olacaktır. Muhalif işçi fırkası reisi Lord Londonderry fırkasına aşağıdaki takriri müdafaa edilecektir:

Silâhların arttırılması siyasetinin silâhların tahdidî konferansı ne- ticelenmeden evvel hükümet taraf- ından ilân edilmiş olmasına tees- şüf eder. Keza, parlamento Fran- sa ile yapılan son mükâlemeler- den sonra bu siyaseti emniyeti arttırmak şöyle dursun bilâkis ye- ni bir silâh yarışını teşvik etmek itibariyle cihan sulhunu tehlikeye koymağa müsait bir mahiyette te- lâkki eder.

Metin itibariyle pazartesi günü Avam Kamarasında müzakere e- dilecek takrire müşâbih olan bu takrir, muhafazakârlara bu düşü- celerin aleyhindeki fikirlerini an- latmak fırsatını verecektir.

Amerika Kutup heyeti

NEVYORK, 23.A.A. — Bir ha- va tarassut mevkiinde dört aydan- beri yalnız başına ikamet etmek- te olan Vis amiral Byrd'in nöbeti- ni değiştirmek üzere dışı bir kam- yonla hareket etmiş olan Ameri- kan kutup heyeti yolunu şaşırmış ve şimdiye kadar Byrdin ufak ba- rakalarla vücuda getirmiş olduğu izi bulunamamıştır.

Feci bir yangın

ANVERS, 23.A.A. — Borgenhou'ta, bir mum fabrikasında çıkan büyük bir yangın zeytinyağı ve yağ depolarını mahvetmiştir. Yangın söndürülürken, bir duvar yıkılmış ve itfaiyenin üzerine kaynar zeyt yağ dökülmüştür. İki ki- ši ölmüştür, birisi can çekişmektedir. Uç ağır, iki hafif yaralı vardır.

Dünkü maç

(Baş 1 inci sahifede)

Bu golden sonra Viyanalıların taz- yiki müthiş bir şekil aldı ve Be- şiktaşlılar adeta panigeye uğradı.

Bu panik esnasında Beşiktaş kalecinin üst üste yaptığı hatal- lar da vahimete arttırdı ve se- yircileri katılan bir tuhaflık alı- yordu. 25 inci dakikada sol açığı- m kafa ile havadan kaleye gönderdi- ği topu kaleci pekâlâ tutabilecek iken ters ve garip bir vaziyet a- larak gülünç bir gole sebep ol- du.

Beş dakika sonra da Viyana sol içi mükemmel bir pas aldı ve ustaca bir vuruşla dördüncü golü yaptı.

İlk devre 1 — 4 misafirler lehine bitti.

Eğer Beşiktaş ikinci devrede de böyle bir panigeye düşerse vaziyet çok fena olurdu. Fakat Beşik- taş ikinci devreye gene iyi bir hızla başladı ve ikinci dakikada Şe- ref şütle, üçüncü dakikada Hakkı kafa ile kısa bir zamanda iki gol yaptılar. Bu gollerden birinde Seta, değerinde de Viyana kalecisi çok hatalı idi ve gole sebep oldu- lar.

Acaba 3 — 4 vaziyetine giren Beşiktaşlılar bir hamle ile bir gol daha yaparak beraberliği temin e- debilecek miydi?

Fakat Viyanalıları gol yedikçe hızlanmasını biliyorlar, derhal to- parlandılar ve altıncı dakikada sol açık uzaktan bir şütle ve gene Be- şiktaş kalecinin hatası yüzün- den beşinci golü yaptı.

Bu vaziyet oyunun 39 uncu da- kikasına kadar devam etti. 39 un- cu dakikada sağ açık Cizar misa- firlerin altıncı, kırkıncı dakikada sol iç yedinci golü yaptılar.

Oyunun bitmesine yakın Be- şiktaş merkez muavinile çarpışan bir Viyanalı yere düştü, kolu çı- ktı, sedyeye ile kırdılar ve oyun 3 — 7 misafirlerin galebesile bit- ti.

İki tarafın kalecileri, bilhassa Beşiktaşınki çok fena oynadı. Baş- ka kalecilerin pekâlâ tutabilecek- leri goller istisna edilirse düşün- kün maçın haklı neticesi Viyanalıları lehine 1 — 4 tür.

Viyanalıları umumiyet itibarile her noktadan yüksek oyuncu- lar. Meşhur Seta dün hiç bir fev- kalâdelik gösteremedi. Buna mu- kabul Fenerbahçeye karşı fena o- nayan sağ muavin Braun dünkü oyunun yıldızı idi.

Beşiktaşlılarda en iyi oynayan- lar Şeref, Hayati ve Feyzi idi.

Maç, cuma günü oyun kadar temiz olmadı ve bazı Beşiktaşlı- lar misafirlerle karşı kasti favülle- ri yakışık almazdı.

Böyle kasti sertlikleri seyirci halk ta fena karşladı. Halkın bu- haklı tezahürü, temiz oyun tarzı- nı yerleşmesi için bir teminattır.

Sadun GALİP

Ateş - Güneşte ziyafet

Dünkü maçtan sonra, Viyana- lı futbolcular şerefine Fenerbah- çe klübü tarafından Ateş - Güneş klübünde bir ziyafet verilmiş ve çok samimi bir gece geçirilmiş- tir.

Güzel sesli Seta bazı şarkılar söylemiş ve çok alkışlanmıştır.

Viyanalı futbolcular, Ateş - Gü- neş klübünü çok beğenmişlerdir.

Parlamentolar ve
Balkan konferansı

(Baş 1 inci sahifede)

den yapılacak işler için kararlar vermektedir. Konferansa, gruba dahil olarak 37 memleket iştirak e- decektir. Ayrıca gruba dahil olma- yan 27 memleket de davetnâme- ler gönderilmiştir.

Konferans münasebetile İstan- bula gelecek misafirlerin 250 - 300 kadar olacağı tahmin ediliyor. Mu- rahşalar refakatinde gelecek ai- lelerini ağırlamak ve kendilerini İstanbulu tanıtmak için ayrıca ha- nımlarımızdan mürekkep bir he- yet intihap edilecektir. Türk gru- pu umumi kâtipliği İstanbulda mi- safirlerin ucuz ve rahat yaşama- larını temin için otellerle anlaşmış ve tesbit ettiği hususi fiatları bas- tırarak iştirak edecek delegelere göndermiştir.

Umumi kâtiplik ayrıca konfe- rans müzakerelerini yerli, yaban- cı matbuat mümessillerinin iyi ta- kipleri için tetbirler almaktadır.

Balkan konferansı da toplanıyor

Balkan konferansı teşrinievvel içinde Yıldız sarayında toplan- caktır.

Lausanne günü

(Baş 1 inci sahifede)

veren büyükle:imize ebedi minnet tarlığımızı tekrar ederken bütün vatandaşlarımızın bu büyük bay- ramlarını tebrik ederiz.

Lozan sulhünün yıldönümü mü nasebetile, her sene olduğu gibi, bu sene de memleketin her tarafın da büyük merasim yapılacaktır. İstanbulda bugün saat 16 da Üni- versite konferans salonunda hu- kuk fakültesi Talebe cemiyeti tara- fından bir merasim tertip edil- miştir. Merasime saat 16 da İstik- lâl marşı ile başlanacaktır. Üniver- site rektörü profesör Cemil Bey bir açma nutku irat edecek, Mene- menli zade Etem Bey Lozanın hu- kuki kıymetini izah edecek, hukuk fakültesi talebe cemiyeti reisi Sırrı Enver Bey Lozan karşısında gençliğin heyecanına tercüman ol-acaktır.

Merasime herkes gelebilecek- tir. Halkevi de bu gece saat 21 de İstanbul merkez binasında ve Bey- oğlu şubesinde merasim yapacak- tır. İstanbul merkez binasında Mehmet Emin Bey bir konferans verecek, konferansı bir konser ta- kiş edecekler. Beyoğlu şubesinde de milli piyesler temsil edilecek- tir.

Halk evinde neler yapılacak?

Halkevinden :

1 — (24 Temmuz Lausanne günün) tesit için bu gece saat (21) de Halvekinin Çağaoğlunda ki merkez salonunda bir konferans ve konser tertip edilmiştir. Ev- velâ Evimiz İdare heyeti azasın- dan eski Maarif müstearı Mehmet Emin Beyefendi tarafından (24 Temmuzun manası ve Türk inkılâ- bındaki yeri) hakkında kısa bir konferans verilecek ve bu konfe- ransı memleketimizin güzide sa- natkârlarından Cemal Reşit (Fi- yano), Lâşinski (Keman), İzzet Nezi (Viyalo) ve Mesut Cemil (Viyolonsel) beylerin konseri ta- kiş edecektir. Bu konferans ve konser İstanbul radyosu vasıtasile neşredileceğinden memleketin her köşesinde dinlenebilecektir.

2 — Aynı gece Evimizin Te- pebaşı, Meşrutiyet caddesindeki Beyoğlu Kısmında da temsil şubemiz tarafından milli piyesler temsil edilecektir.

3 — Merkez ve Beyoğlu kısmın- da verilecek konser ve temsil için davetiye yoktur. Her arzu eden ge- lebilir. Çocuk kabul edilmez.

Kayseride Lausanne günü

KAYSERİ, 23.A.A.— 24 temmuzu Lausanne gününü kutulamak için Halk evi tarafından yapılan hazırlıklar ikmal edilmiştir. Musiki ve temsil heyetleri tarafından konser ve temsiller ve Lau- sanne gününün kıymet ve ehemmiyeti hakkında konferans verilecektir.

Tramvay ücretle-
ri de azaltılacak

(Baş 1 inci sahifede)

şirketi arasındaki müzakereler he- nüz bitmemiştir. 1926 mukave- lenamesi feshedilince, şirketin vaziyeti hakkında, vekâlet, alâkadar- lara tebligat yapacaktır.

1926 senesinde yapılan muka- velenamenin yeni yapılacak hatla- ra ait kısmı şudur:

"Bir taraftan hükümeti cum- huriye namına Nafia vekili ve İstan- bul mebusu Behiç Beyefendi ve diğer taraftan Tramvay Şirke- ti namına şirketi mezkûre müdi- ranından M. Grünberg mevcut mukavelelerde tesis edilecek hut- te ve saire hakkında berveçhi ati tadilat icrasına itilâf eylemişler- dir:

İşbu tadilatın maksat, mar- ruzükür mukavematın zamanı ak- tindenberi ahalinin muhtelif ma- hallât beynindeki tarzi taksiminde husule gelen tahavvülatı ve ba- zı hututun bilâteahhür inşasına olan zaruretle inşaat mevaniinde vaki olan tereffüü nazarı dikkate alınmaktadır.

1 — Müstaceliyeti birinci dere- cede olan hatlar:

A — Şehremaneti aliyesi tarafın- dan inşası karargir olan köprünün ikmalinden sonra Gazi Mustafa Kemal Paşa bulvarından geçecek ve Azapkapısına kadar temdit e- dilecek olan Şehzadebaşı Unkapa- nı hattı.

B — Eminönü - Eyüp hattının Unkapanı - Eyüp kısmı.

C — Fatih hattının Edirneka- pısına kadar temdid.

2 — Müstaceliyeti ikinci dere- cede olan hatlar:

D — Karaköy - Azapkapı, Ka-

Misafir tayyare

(Baş 1 inci sahifede)

Misafirler, sergiden çıkarak pa- las oteline dönmüşler ve üniformalarını giyerek Yunan soloshanesine gitmişler ve sefir M. Sakellaropoulos ile ra- ral konsolos M. Kapsalis'i ta- etmişlerdir. Tayyareciler bu sonra Taksim meydanında Cümhuriyet âbidesine bir- kırılmışlar ve oradan sergi- nin davetine icabet etmeğe ve Yerlimallar sergisine ge- lerdir.

Sergi tertip heyeti Yunan misafirlerin sergiyi ziyarete be- setebile bir hâttına olmak üzere latasaray lisesi bahçesinde ri- ne bir öğle ziyafeti tertip- ti. Yunan tayyarecileri Sana- liginin bu alakasından çok memnun olmuşlardır. Zira te Yunanlı zabıterle sergi se- ri Nazmi Nuri, Tayyare Cem- ti İstanbul şubesi müdürü Fehmi Bey ve cemiyetin diğ- supraları sergi tertip heyeti bazı zevat bulunmuşlardır. Ser- tip heyetinin bu ziyafeti çok mimi bir hava içinde geçmi- ki memleket dostluğunun bir daha tezahürüne güzel bir olmuştur.

Ziyafet tam saat 2,30 da ve misafir Yunan tayyareci- ne Nazmi Nuri Bey ve sergi heyeti-azaları tarafından ma- bin büyük kapısına kadar tes- lunmuşlardır.

Dün Yunan sefiri M. Sakel- ropulos da misafirler şerefine niköydeki yazlık ikametgâhı bir gardenpartie vermiştir. Ce- partide vilâyeti ve Tayyare ce- yeti erkânı ile Yunan tebaası bazı zevat bulunmuşlardır.

Tayyare cemiyetinin ziyafet meğni Tayyare cemiyetinin pa- lasta verdiği resmi ziyafetmişlerdir. Bu ziyafette Yunan yarecilerinden maada Yunan- ri cenapları, fırka kumandanı- lip, merkez kumandanı Sey- şalar, Tayyare Cemiyeti erkânı, hava zabıterimiz bulunmuş- dur. Ziyafette Türk, Yunan marşlarının dinlenmesi be- miş, Tayyare Cemiyeti İstan- bes müdürü Hasan Fehmi söz- leydiği nutka Yunan filoso- mandanı kaymakam Themeli- vap vermiştir. Ziyafet samimi- hava içinde ve dostane teza- la cereyan ederek geç vakte devam etmiştir.

Misafirler vilâyeti, kuma- lığı ve Tayyare cemiyetini re- ret edeceklendir.

YENİ NEŞRİYAT

Hukuk gazetesi

Cevat Hakkı Bey tarafından mekte okul Hukuk gazetesinin numarası zengin bir münderent ve ha mükemmeleşmiş bir şekilde etmiştir.

Bu nushada Üniversite Profes- den Saim Ali, Mustafa Reşit, Fa- Kerim beylerle ecnebi profesörle- Mösyö Karl Strupp, Haydar Rifa- fan Emin ve Cevat Hakkı beyleri- kaleleri etütleri vardır. Tatbikat- tibat kısmında da şayam istifade- talealar, kararlar ve fetsirler me- tur. Okuyucularımıza tavsiye ede-

şimpaşa - Sürpagop hattı
H — Eminönü - Sulta-
mam - Unkapanı hattı.
V — Taksimle Dolmabahçe
rasında ittisal hattı.

3 — İhtiyari hatlar:
Z — Aksaray - Silivrikapı
H — Kasımpaşa - Yenikapı
Feriköy.

Y — Maçka - Beşiktaş
T — Şehremaneti tarafın-
Sütlüce civarında Halic üze-
bir köprü inşa olunduğu ta-
de Eyübe kadar temdit edil-
olan Kasımpaşa - Sütlüce hattı
L — Bebek hattının yukarı
gaziçine doğru temdid.

Telefon Şirketinin de hesap-
tetkik ediyor

İstanbul telefon şebekesi-
ve mevcut tesisatın hükümet-
rafından mübayaasına karar-
diğinden şirket hesaplarını ta-
ve mübayaası işlerini tamim-
mek üzere bir heyet teşkil edil-
tir.

Heyet şirket komiseri C
Şir, Ankara telefon müdürü
yazi ve bir mülkiye müfettişi
lerden mürekkeptir.

Civan Şir Bey İstanbulda
Niyazi Bey bugünlerde İstanbul
gelecektir.

MEMLEKETTE

Sıtma kaynakları birer birer kurutuluyor

Köylünün yalnız sıhhati korunmuş ol-
mayor, erazi de temin edilmiş oluyor

Aydın vilâyetinde Çınarlar bataklığı

Çınarlar bataklığı kurutulduktan sonra

AYDIN, (Milliyet) — Cumhuriyetin on yılında Aydın sıtma mücadelesinde çalışmasını evvelce bildirmiştim. İkinci on yılın ilk 6 ayındaki çalışmalarını ve alınan neticeleri yazarken, bataklıkla mücadele ve vilâyetimizde bataklık kalmaması hususunda vilâyet makamının gösterdiği alaka ve teyakkuza da kaydetmek isterim.

Dünyanın en zengin ve verimli bir ovası olan ve kendine has mahsulleri diğer mntakalarda yetişmiyen büyük Menderes ovasını kuşatan dağlardan akan dere, çayların Menderese dökülmeden mecralarının bozulmasından yaptıkları su biriktirmeleri eski idarelerin (her işte olduğu gibi) ihmali ve teseyyüpleri neticesi zamanla büyümüş, azmak bataklık olmuş, bunlar her sene büyümüş, yenileri hasil olmuş, zamanla kapladıkları araziden başka, diğer tarlalara da geçip ekip dikmek mümkün olmamış.

Bu azmak vebataklıklar yalnız arazinin boş kalmasına sebep olmuş değillerdir. Aynı zamanda sıtma mikrobu taşıyan sivri sinekleri sinelerinde barındırışlar, üretmişler, yaymışlar ve yurdun bu eşsiz bucağının bir sıtma yuvası haline almasına sebep olmuşlar.

Cumhuriyet idaremizin kurulmasından sonra, millî sıhhat ve sağlığı programının başına geçiren cumhuriyet hükümeti ilk iş olarak sıtma ve diğer hastalıklarla mücadele için teşkilatları kurdu.

Bu meyanda 928 senesinde Aydın'da Aydın vilâyetinin bir kısmında kurulan mücadele, seneden seneye genişletildi. Bugün İzmir Muğla ve Denizli vilâyetlerinin de bir kısmını çevresine alarak 8 şubeye ayrıldı.

Dün aktardan, bakkaldan satın aldığı sulfatoyu nasıl alacağını, söyliyeni olmadıktan gelişi güzel yutmakta bir fayda görmediğinden cahil, hacıya hocaya kosan ve sıtmadan kurtulmak için eline ipilik bağlayan Türk köylüsü, bugün köyüne tarlada damına hattâ dağda ağlına gelerek kendisini muayene eden, kinin veren mücadele hekimlerinin öğütü ile sıtmadan kurtulduğunu, dalagının eridiğini görüyor ve muayene zamanını beklemeyen mücadeleye gelip muayene ve tedavi oluyor.

İlkbahar muayeneleri:
934 ilkbahar muayenelerinde mntaka çevresindeki dört vilâyet dahilinde "Aydın, İzmir, Muğla ve Denizli", 8 şubede 106419 kişi muayene edilmiş bunların içinde yüzde 24 nisbetinde dalaklı bulunmuş. Bu eşhastan 53 000 küsur kişinin de kan muayeneleri yapılmış bunlardan da yüzde 5,5 nisbetinde parazitli bulunmuştur. 20774 sıtma lı tedaviye alınmış, Marttan itibaren 163939 gram bedava kinin dağıtılmış bundan başka ayrıca sıtma çocuklara 11828 gram tatlı kinin komprimesi ve ayrıca da sıtmadan zayıf düşenlere kuvvet komprimeleri verilmiştir.

Geçen sene ile nisbet:

933 senesi ilkbahar muayenelerinde dalaklı nisbeti yüzde onda sekiz, sıtmalı nisbeti yüzde onda yedi ve parazitli nisbeti de yüzde onda sekiz iken bu sene dalaklı nisbeti yüzde 24 sıtmalı nisbeti yüzde 19,5 ve parazitli nisbeti de yüzde 5 onda altıya düşmüştür. Mntaka çevresinin bu sene daha genişlediği dikkate alınrsa selâh ve şifa nisbetinin daha yükseleceği tabiidir.

Yeni şube:

Aydın sıtma mücadelesinde mntakası bu sene daha genişletilmiş mntakaya köyçeğiz de alınmıştır. Köy çeğizdeki kurutulacak büyük bataklıklar için vekâletten istenilen mühendis gelmiş ve işe başlamıştır.

Kurutulan bataklıklar:

Aydın şubesi:
933 senesi kış nihayetinde başlanan Emir azmağı "tabakhane azmağı", ameliyatına bu sene devam edilerek on metre eninde 850 metrelik kısım bitirilmiştir.

Aydın cenubunda çınarlı bataklığı denilen ve Aydın şehir hududu içindeki bahçeleri bile zararı dokunan 32.000 metre murabbar vüsatındaki büyük bataklık tamamen kurutulmuş, şimdi burularda çiftçimizin sabanı işlemeğe başlamıştır. Bu bataklık kurutulmakla yalnız kapladığı arazi kurutulmuş değildir. Bu bataklık yüzünden geçilmeyen ve ekilmeyen tarlaların dönüm miktarı bataklık sahasından çok fazla olduğundan kurutulan arazi bu bakımdan iki misli hattâ daha ziyadedir.

Karapınarla büyük Menderes arazisindeki kadıbeyli azmağı deni-

Giresunda fındık

Bu seneki mahsul vâziyeti ne halde?

GİRESUN, (Milliyet) — 1934 senesi fındık mahsulümüz normal bir vaziyettedir, bütün tehlikeleri atlattığımız gibidir. Bu sene her mntakada aynı derecede mevcut olmanın fındık mahsulü sahil mntakalarda iyi, orta mntakalarda az, yüksek mntakalarda ortaya nisbetle daha azdır. Bu vaziyete nazaran 934 senesi fındık mahsulü vilâyetin beş sene evvelki istihsalâtının vasatı miktarına muadil, 1933 senesine ise yüzde kırk nisbetinde noksan temin edilmektedir.

Geçen seneki ihracatımız

Geçen sene mevsim başlangıcı olan Ağustosun bu tarihe kadar muhtelif memleketlerde yirmi üç milyon beş yüz elli altı bin altı yüz elli iki bin kilo fındık sevk ve ihraç edilmiş ve bu ihracatımız mukabili memleketimize dört milyon dört yüz seksen iki bin yüz yetmiş lira girmiştir. Geride ihraç edilecek gayet az miktarda stok vardır ki bu stokun da ağustosa kadar kâmilan ihraç edileceği kuvvetle memulür.

Piyasa ne halde

Bundan on beş gün evvel fındık piyasası birden bire canlanmış, fiyatlar yükselerek fındık için kilosu 34 - 35 kuruşta 42 kuruşa kadar çıkmış ve hararetli satışlar yapılmıştır. Fakat bu canlılık devam etmemiş, bugünlerde piyasa gene durgun halini alarak fiyatlar 35 kuruşa kadar düşmüştür. Piyasamızın bu durgunluğundandır ki

934 Mahsulü bir fındık dalı

bu hafta zarfında limanlarımızdan fındık ihracatı da olmamıştır.

len 300 dönümlük büyük bataklığın da tefric ameliyesine başlamış ve devam edilmekte bulunulmuştur. Burası da yakında bitirilecek Gümüşyeniköy ve akçakaya bataklıklarının kurutulmasına başlanacaktır.

Nazilli şubesi:

Nazillinin yamalak, azizabat ve yenic köylerle karacasunun çiftlik köylerindeki büyük bataklığın bir kısmı geçen sene kurutulmuştur. Kalan kısım da bu sene tamamen kurutulmuş ve burası da Türk köylüsünün sabanına kavuşmuştur.

Denizli şubesi:

Denizlide başpınar mevkiinde bataklık yapan kaynaklar sıtma noktai nazarından kanallar açılmak suretile illsâk edilmiştir.

Torbalı şubesi:

Tepeköydeki Arap azmağı da 4700 metre uzunluğunda küçük kanallar açılmak suretile kurutulmuştur.

Bunlardan başka da bataklıklara 350 kilo mazot ve 810 kilo Paris yeşili atılmak suretile süzülerek imha edilmiştir.

Evvelce bulunduğu yerlerde büyük faaliyet gösteren sıtma mücadelesinde Dr. Rüstü bey, Aydında da kısa bir zamanda çok çalışmış ve iyi neticeler elde edilmiştir. 3 Şube doktoru münhal bulunduğu halde diğer şube doktorları ile buraların da muayeneleri yaptırılmıştır.

Hafik suya kavuşuyor

Belediyenin tertip ettiği piyango sayesinde nihayet içecek su getirilecek

HAFİK, (Milliyet) — Belediyenin önündeki ufak bahçenin yeşilliklerine ve çiçeklerine baka baka belediye dairesine girdim. Belediye Reisini önünde bekleyen bir kaç evrakı okumakla meşgul bir halde buldum.

(Milliyet) için kendisine bir konuşma yapacağımı anlattım. Memnuniyetle kabul ederek karşılarında bana yer gösterdiler.

Hafik Belediye Reisi Mehmet Niyazi Bey beş ay evvel buraya getirilmiş çalışan bir iş adamıdır.

— Belediye beş ay içinde ne gibi işler yaptı?

Kaza içerisindeki bir bataklığın kurutulmasına çalışılmış, bugün görüldüğü şekilde burası güzel ağaçlık bir bahçe halini almıştır. Belediyenin arkasındaki boş halde bulunan arsaya bir belediye bahçesi yaptırılmış, 500 ağaç kadar diktilmiştir. Buralar güzel bir hal almışlardır.

Su işleri:

Kaza kuruluşundan beri susuz bir halde bulunuyor. Halk ırmaksu su ve acı su dediği suları içmekle su ihtiyacını temin ediyor.

Kaymakam Celâl Beyin büyük varlıklarla meydana getirilen piyango bu su ihtiyacına yardım edilecek için tertip edilmiştir. Çünkü belediye bütçesi suyun getirilmesine müsait değildir. Kazaya bir iki kilometre mesafede bulunan (Kızılyâr önü) suyunun getirilmesi için demir borular sipariş edilmiştir.

Mühendis Süreyya Beyin yaptığı keşif projelerine göre, su buraya 6000 liraya getirilecektir. Piyangodan 3000 lira elde edilmiş, bin lira da muhasebe hususiyeden 1000 lira da belediye bütçesinden ayrılarak beş bin mevcudumuz vardır. Bin lirayı da tedarik edeceğiz. Ve bu suretle Hafik'in yıllardan beri beklediği su getirilmiş olacaktır. Su kasabada beş çeşme üzerine dağılacaktır. İnşaata başlanmak üzere.

Deniz banyoları:

Kaza civarında iki kilometre mesafede bulunan Büyük göl namile anılan bu gölde deniz hayatı yaşatmağa ve kayak gezintileri yapmağa başlanmıştır. Bu suretle burası Hafiklere güzel bir mesire yeri olarak seçilmiş bulunuluyor. Samsundan kayak getirilmiş ve göl civarında müteaddit barakalar vücuda getirilmiş, banyo mahalleri de yapılmak üzere. Bu gölün ortasında bulunan adanın yanına bir köşk yaptırılmıştır. Etrafına kâmilan ağaç diktilerecektir. Gelecek yıl burayı daha güzelleştirmeye çalışılacaktır.

Belediye bütçesi geçen yıla nazaran bir misli daha artmıştır. Geçen yıl 1400 lira iken bu yıl 2500 liraya çıkarılmıştır.

Her geçen yıl bütçenin artacağı ve bu suretle kazanın imarına daha fazla çalışılacağı muhakkaktır. Kasabaya giren çıkan kağıt arabaların umumî caddeler üzerinden geçmemesi ve bu suretle yolların tahrip edilmemesi için bunların başka bir taraftan gelip gitmesi i-

Mersin takımının muayaffakiyetleri

MERSİN, (Milliyet) — Antalya ve İzmirde muhtelif maçlar yapan birinci futbol takımımız, Antalya mntakası şampiyonu ilk ışık takımını 4-0, Antalya ikincisi Antalya sporu 5-1 ve İzmirde Alsancak stadında İzmirin Göztepe birinci takımını da 1-0 mağlup ederek tam bir muvaffakiyetle Mersine avdet etmiştir.

VAPURCULUK

TURK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925.

İzmir ve Mersin SÜRAT YOLU

SADIKZADE vapuru 27 Temmuz CUMA günü saat 11 de Sirkeci rıhtımından kalkarak doğru İzmir, Antalya, Mersine gidecek, Dönüşte bunlara ilâveten Alanya, Küllük, Çanak-kaleye uğrıtacaktır.

İzmir sür'at yolu

Her PERŞEMBE günü saat 16 da Galata rıhtımından kalkarak doğru İzmir gidecektir. Bu vapur her pazar günü saat 16 da İzmirden kalkıp doğru İstanbul gidecektir.

İstanbul kumandanlığı sa-
tınalma komisyonu ilânları

İzmir Mst. Mv. Satınalma Komisyonundan:

İzmir Mst. Mv. kıtaat hayvanatı ihtiyacı için 239850 kilo kuru ot kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 1-8-934 çarşamba günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarıyla birlikte İzmirde Kışlada Mst. Mv. Satınalma komisyonuna müracaatları. (3071) (3754) 4089

Tekirdağ Fırka Satınalma Komisyonundan:

Malkaradaki kıtaat hayvanatının ihtiyacı için 400,000 kilo Arpanm ihale günü olan 15-7-934 pazar günü taleplerin verdikleri fiyatları gali görüldüğünden pazarlığa konmuştur. İhalesi 15-8-934 çarşamba günü saat 15 tedir. Taliplerin o gün ve vaktinde Tekirdağ 61 Fırka Satınalma Komisyonunda bulunmaları. (3082) (4016) 4360

İstanbul Haricî Askerî Kıtaat ilânları.

Yerli Fabrikalar mamulâtından (20,000) kilo çoraplık yün ipliği kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 6 Ağustos 934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. Taliplerin şartname ve nümunesini görmek üzere her gün Ankara'da M. M. V. Satınalma Komisyonuna müracaatlar ve münakasaya iştirak edeceklerin o gün ve saatından evvel teklif ve teminat mektuplarını makbuz mukabilinde mezkûr Komisyon Riyasetine tevdi eylemeleri. (3964) (2) 4298

Hava kıtaatı ihtiyacı için 160 ton koca ve 270 ton maden kömürü kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamelerini görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra ve münakasaya iştirak edeceklerin 13-8-934 pazartesi günü saat 10,5 da teminatlarla birlikte M. M. V. Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3965) (3) 4299

Hava ihtiyacı için 5600 metre kaputluk kumaş kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Şartname ve nümunesini görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra ve münakasaya iştirak edeceklerin 14-8-934 cumartesi günü saat 10,5 da teminatları ile birlikte M. M. V. Satınalma Komisyonuna müracaatları. (1) (3266) 4300

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı
Cumadan başka günlerde saat (2,30 dan 6 ya) kadar İstanbul Divanyolu No. 118.
Muayenehanesi ve ev telefonu: 22398 yazlık ikametgâh telefonu: Kandilli 38, Beylerbeyi 48

Şık Terlikler

Zarif bir ev
hanımının
ziynetidir

Haızr ve
Ismarlama
Son moda terlikler

SUMER BANK

"Yerli Mallar Pazarları,, nda

Bari Şark panayırına iştirak edecek taliplerin nazarı dikkatine

Istanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

Bari Şark panayırına iştirak edecek tacirlerin, mezkûr sergi idaresi tarafından tab edilecek rehberde dercedilmek üzere isimlerini ve teşhir edecekleri eşyanın nelerden ibaret olduğunu Odamıza bizzat müracaatla bildirmeleri rica olunur. (4117)

ISTANBUL BELEDİYESİ İLANLARI

Konservatuvar Yatırı kısmı için lüzumu olan 800 kilo sade yağ, 250 kilo Tuz, 800 kilo soğan, 70 kilo salça, 650 kilo Şeker, 250 kilo Nohut, 500 kilo kuru fasulye, 150 kilo mercimek, 800 kilo patates, 280 kilo makarna, 35 kilo Şehriye 950 kilo pirinç, 550 kilo Un, 210 kilo Zeytin yağı, 170 kilo Kaşar peyniri, 220 kilo Beyaz peynir, 20 kilo Pirinç unu, 40 kilo irmik, 9000 adet yumurta, 180 kilo Zeytin, 350 kilo sabun ile 8200 kilo ekmek 380 kilo yoğurt, 780 kilo Süt, 3200 kilo koyun eti, ve 22 Kalem yaş sebze kapalı zarfla ayrı, ayrı münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname almak üzere Levazım Müdürlüğüne müracaat etmeli, münakasaya girmek için de teklif edilecek bedelin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminat makbuz veya mektubu ile teklif mektuplarını 26-7-934 perşembe günü saat on beşe kadar Daimi Encümeneye vermelidirler. (3669)

Istanbul Vilâyeti Baytar İşleri Müdürlüğünden:

Hükûmet damızlık aygırlarına çekilen kısıraklardan doğacak tayın babası safkan arap ise bir ay ve diğer aygırlardan ise altı ay zarfında kaza baytarlarımıza müracaat ederek menşeh şahadetnamesi talep etmeleri ve işbu müddetten sonra menşeh şahadetnamesinin "Pedigri" verilmeyeceği hayvan sahiplerine ilân olunur. (4083)

Belediye Sular İdaresinden:

Kâğıthane terşih havuzlarında yapılacak hafriyatın mü nakasa günü 25-7-934 çarşamba olduğu halde çıkan ilânda yanlışlıkla 25-7-934 pazartesi yazıldığı görülmüştür. Tasih olunur. (4063) 4436

Pervantorium Müdüriyetinden:

Müessesenin 934 mali senesi için. Odun, mangal kömürü, sade yağ, zeytin yağı, sabun, kaşar, ve beyaz peynir, patates, soğan, makarna; nişasta, irmik, pirinç unu, şehriye, et, yumurta, un, pirinç, ekmek, ihtiyaçları alenî münakasaya konulmuştur. Talip olanların şeraiti anlamak üzere Müesseseye ve münakasaya iştirak için ihale günü olan 8 Ağustos 934 tarihine müsadif çarşamba günü saat on dörtte Fındıklıda Yüksek Mektepler Mübayaat Komisyonuna müracaatları ve muvakkat teminatları ihale tarihinden evvel Muhasebe Veznesine yatırılması lüzumu ilân olunur. (3911) 4262

Göz Hekimi Dr. Süleyman Şükrü

Birinci sınıf mütehasşis
(Bâbrialı) Ankara caddesi No. 60
3832

Ihtira ilânı

"Gemiler için iki kısımlı istikamet aleti" hakkında istihsal olunan 6 T. Evel 1930 tarih ve 954 numarolu ihtira beratı bu defa mevkî fiile konmak üzere ahire devrû ferâğ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da, Çimili Rıhtım hanında Robert Ferriye müracaat etmeleri ilân olunur. (1182) 4283

SATILIK KÂĞIR HANE
Kadıköy iskelesine yakın 7 odalıklı ve havadar kâğır hane banyo, su, havagazı ve elektrik tesisatı.

SATILIK BÜYÜK SOĞUK HAVA DOLABI
markası "KELVINATOR" yüzü 1,40 yüksekliği 2,30 derinliği 1 metre, motörlü mükemmel aylık ceryan istihlakî âzami TL. 4.

SATILIK ARDIYE
Rüstem paşada Buğdaycılar civarında 120 hissedenden 32 hissesi satılıktır. Bunlar için Galatada Tünel civarında HRISOVELONİ BANKASINA müracaat. (1285)

SATIÉ nin Yerli Mallar Sergisinde

Açtığı daireyi mutlaka ziyaret ediniz.
Orada faydeli yenilikler bulacaksınız.

4430

KARYOLA

Lâke, bronz nikel ve çocuk karyolalarının envari çeşidini ucuz fiatle İstanbul Rızapaşa yokuşunda 66 No.

Asrî Mobilya Mağazasında

bulabilirsiniz, Telefon: 23407 AHMET FEVZİ 4098

Yüksek Deniz Ticaret Mektebi Müdürlüğünden:

- 1— Mektep Tali ve Yüksek olmak üzere beş senedir. Leyli ve meccanidir. Gayesi Tüccar gemilerine Kaptan ve Makinist yetiştirmektir.
- 2— Mektebin yalnız Tali birinci sınıfına talebe alınır ve bunların da ortamektep mezunu ve on sekiz yaşından büyük olmamaları meşrutur.
- 3— Kayıt muamelesi için cumartesi, pazartesi ve çarşamba günleri müracaat edilmelidir.
- 4— Taliplerin mektep Müdüriyetine hitaben yazacakları istid'anâmelerine hüviyet cüzdanlarını, aşı kâğıtlarını, mektep şahadetname veya tasdiknamelerini ve polisçe müsaddak hüsnühâl ilmühaberini ve velilerinin muvazzah adres ve tatbik imzalarını ve dört adet vesikalık fotoğraflarını rapetmeleri lâzımdır.
- 5— Kayıt muamelesi 16 Eylül 1934 pazar gününe kadardır. Taliplerin muayenei sıhhiye için yevmi mezkûra müsadif pazar günü saat dokuzda bizzat mektepte bulunmaları lâzımdır. (3858) 4292

DEVLET DEMIRYOLLARI İDARESİ İLANLARI

Lokomotif bakır ocak aksamile sair bakır ve pirinç malzemenin kapalı zarfla münakasası 3 Eylül 934 pazartesi günü saat 15 de Ankarada İdare Merkezinde yapılacaktır. Tafsilat Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde Onar lî raya satılan şartnamelerde yazılıdır. (4025) 4363

Ticaret ve Zahire Borsasında intihap

İntihap Hey'etinden:

Temmuz 934 nihayetinde müddeti hitam bulacak olan Ticaret ve Zahire Borsası Hey'eti İdaresinin yeniden icra edilecek intihabatında intihap etmek ve intihap olunmak hakkını haiz olanların listeleri bugünden itibaren Oda ve Borsa koridorlarında açılmıştır. Bir itirazı olanların 26 Temmuz Perşembe akşamına kadar tahriren intihap heyetine müracaatları. (4101)

Istanbul Limanı Sahil Sıhhiye MerkeziBaştababetinden:

Haydarpaşa Emrazı İstilaie Hastanesi bir senelik ihtiyacı için 23 kalem Erzak açık münakasaya konulmuştur. Münakasa 9 Ağustos 934 Perşembe günü saat 14 de Galatada Kara Mustafa Paşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezinde müteşekkil Komisyonunda yapılacaktır. İhtiyacı için teyzenlerin şartnamelerini görmek üzere Hastane İdare Mevzuatı ile mezkûr Merkez Levazım Memurluğuna müracaatları. (4013) 4358

Bu rakamların konuşuşunu dinleyiniz,

FIATİ: 160 T. Lirasından itibaren

MASRAFI: Diğerlerinden % 80 daha ucuz

FRIGELUX

Mükemmel Buz Dolabı

Diğer bütün buz dolaplarının yaptığı

Motörsüz ve kompresörsüz yapar.

Havagazı, elektrik ve petrolla işler.

Satış mahalli: SAHİBİNİN SESİ: İstiklal caddesi 210 - Nurettin ve Şeriki. Ankara A. Vetter ve Şeriki, İzmir - Alâiyeli Zade Hasa... Eski-ür

Dr. İHSAN SAMİ

Tifo ve Paratifo Aşısı

Tifo ve Paratifo hastalıklarına tutulmak için tesiri çok katlı muafiyeti pek emin bir aşidir. her eczane ve Ecza depolarında bulunur. (793) 3943

Doktor

HORHORUNİ

Hergün akşama kadar hastalarını Emin ömü Valide kıraathanesi yanındaki muayenehanesinde tedavi eder.

Telefon: 24131 (236) 4018

Yerli Mallar sergisinde
ziyaret rekorunu "27,"
numaralı paviyon kırdı!

Yünis
Kumaşları
bu paviyonda
teşhir ediliyor

Sergi müddetince tenzilâtlı satış 4407

Müfettiş Namzetliği musabaka imtihanı Türkiye Ziraat Bankasından:

(6) Müfettiş Namzeti alınmak üzere 11-8-1934 Cumartesi günü saat 9 da Ankara ve İstanbul Ziraat Bankalarında bir musabaka imtihanı açılacaktır. Müsabakaya iştirak edeceklerin "Mülkiye" veya "Yüksek İktisat ve Ticaret" Mektebinden veyahut Hukuk Fakültesinden mezun bulunmaları ve yirmi yaşından aşağı, Otuz yaşından yukarı olmamaları lâzımdır. Müfettiş Namzetlerine (140) lira maaş verilir. İki senelik stajdan sonra yapılacak meslekî imtihanda muvaffak olanlar (175) lira maaşla müfettişliğe terfi ettirilir.

İmtihan programını ve sair şartları havi matbuatlar Ankara Ziraat Bankası Teftiş Hey'eti Müdürlüğünden ve İstanbul ve İzmir Ziraat Bankalarından temin edilebilir. Talipler bu matbuada yazılı vesikalara bir mektupla birlikte Ankara Ziraat Bankası Teftiş Hey'eti Müdürlüğüne nihayet 26-7-934 Perşembe günü akşamına kadar göndermek veya bizzat vermek suretiler müracaat etmiş bulunmalıdırlar. (3776)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.